

TISKOVINA

Poština plačana pri pošti Slovenj Gradec

Cena: 2,90 EUR

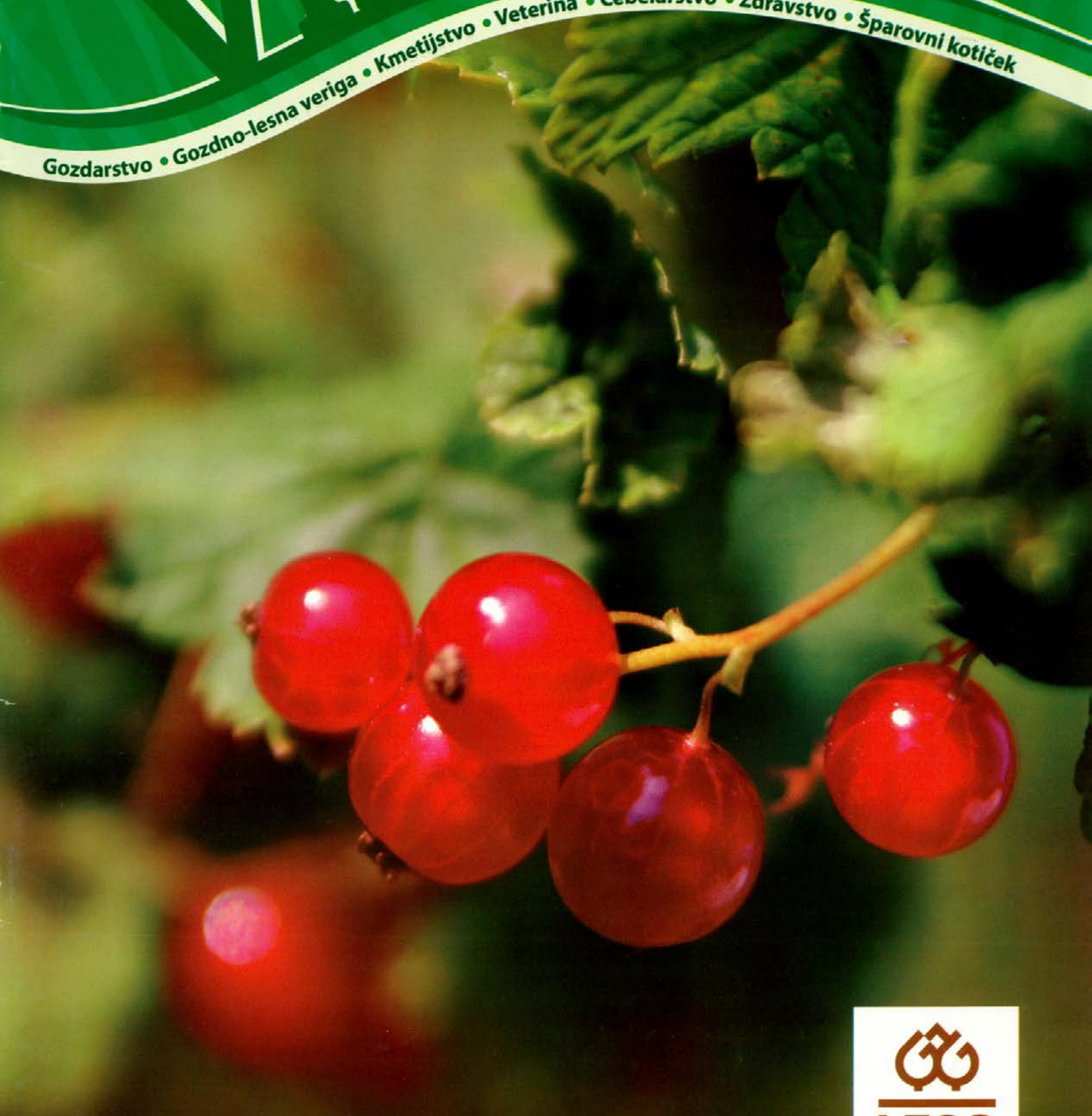
let: XLV | julij 2013 | številka: 7

**GOZDNO
GOSPODARSTVO**
SLOVENJ GRADEC D.D.

Viharnik

Gozdarstvo • Gozdno-lesna veriga • Kmetijstvo • Veterina • Čebelarstvo • Zdravstvo • Šparovni kotiček

Leto je naokoli • To smo mi • Malha smeha • Razširimo obzorja • Prgišče zgodovine

**LESO
TEKA**

Listnica uredništva

Les ali beton?

Saša Šuhel

Nedolgo nazaj sem obiskala tujo deželo. Ne vem, kaj sem pravzaprav pričakovala, nikakor pa si nisem mislila, da bom po nekaj dneh siva te ravnine, sivine in betona, ki so me obkrožali v Tuniziji. Že res, da so hotelski kompleksi lepo urejeni z zasaditvami zelenja, vendar ko stopiš izven kompleksa, stopiš v realnost. Prve dni ti je vse še nekako zanimivo; moja poklicna deformacija ne počiva niti na dopustu in z zanimanjem sem si ogledovala arhitekturo in gradnjo objektov. Toda ... Razočaranje, vse en sam beton. Se čudim? Ne. Saj je drevja tam samo za vzorec. In za vzorec ga je tudi v objektih. Presenečenje. Pri ogledu značilne bivalne hiše opazim, da so včasih uporabili tudi les za vidne stropne konstrukcije, okrasne stropne, vrata.

Prihod domov – krassen občutek. Pogled se ti spočije na zelenih gozdovih, hribih, gorah.

Vsaka dežela ima svoje značilnosti in mnoge od njih znajo pesek, kamen in blato prodajati za zlato. Znamo mi svoje gozdne zaklade prodajati za zlato? Se zavedamo, da imamo to prednost, da nas obkroža prekrasno zeleno naravno bogastvo? Poslušam oddajo, ki govori o lesnopredelovalni industriji v naši sosednji Avstriji in o vseh bonitetah, ki jih država daje za razvoj in obstoj te panoge. In na koncu komentar novinarja, kako je Slovenija oz. slovenska vlada, ki je praktično uničila lesnopredelovalno industrijo, sprejela akcijski načrt "Les je lep", v katerem pa na žalost daje največjo prednost oz. poudarek kurjenju lesa. Je naš les res dober samo za kurjenje? Če tako mislijo tisti, od katerih sta odvisna podpora in zagon nekoč ene izmed paradnih gospodarskih panog v Sloveniji, znanem po kvalitetnih izdelkih iz lesa, potem je to narobe svet. In narobe svet je to, da je vlada pri izhodu iz krize oklestila investicije in subvencije, namenjene gospodarstvu. Seveda pripravljajo in zbirajo predloge za potrebno podporo za zagon lesnopredelovalne industrije, toda kaj ko bo glede na hitrost dogajanja za doseg tega cilja pokleknil še preostanek paradnih konjev te panoge. Morda sem malo zašla ... Mesec julij res ni primeren čas za razpredanje o težavah in problemih, s katerimi se vsakodnevno spopadamo. Julij je čas, ki ga izkoristimo za oddih, nabiranje energije in nove svežine. Je čas za potepanje po naši prelepi deželi.

Kje je lepše?

Franc Razdevšek
Devž

Drago Plešivčnik st.

Obudimo spoštljiv spomin na velikega človeka našega časa in prostora, spomin, ki postaja vedno bolj živ od trenutka, odkar smo izvedeli, da se je 21. junija v 85. letu starosti ustavilo njegovo srce v Domu upokojencev Tabor – center, kjer so zadnja tri leta vzorno skrbeli za njegove bivalne in življenjske potrebe. Prej pa je bil že šest let bolnik v domači oskrbi.

Poslovili smo se od inženirja Franca Razdevška, državnika, diplomata, uglednega meščana, prepoznavnega humanista, sijajnega organizatorja v različnih zadevah in na različnih področjih, za številne med nami dragega sošolca, iskrenega kolega, prijetnega sodelavca, zanesljivega soseda, za nekatere pa tudi vedrega in priljubljenega prijatelja, Devža, človeka, vrednega zaupanja, dobrotnika, ki je vedno rad pomagal, človeka z blago naravo.

Poslovili so se njegova soproga, otroci, vnukinja, vnuk in pravnuk. Vse je imel neizmerno rad, oni pa so čutili njegovo toplino in iskrenost, mu vračali ljubezen in ga razveseljevali in osrečevali s svojimi napredovanji v življenju. Harmonija je bila pri njem doma. Dokler pa kdo živi v srcih živih, ni mrtev.

Življenje je čudovito lepo, če imam v mislih rojstvo. Življenje je kruto, če pomislim na bolečino in trpljenje. Življenje je pravično v ogledalu smrti. Pravičnost smrti je v odsevu, ki dovoljuje počitek od garaškega dela utrujenemu in od boleznih izmučenemu telesu. Franci je intenzivno trošil svojo ogromno življenjsko silo od malih nog naprej. Rodil se je 13. oktobra 1928 v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Kot prvorojeni v družini Angele in Franca Razdevška, izurjenega in izkušenega strokovnjaka v mlinarski obrti. Zato naš Franc in z njim tri rojene sestre in dva brata v brezskrbnem otroštvu niso občutili pomanjkanja kruha in žgancev ter ostalih dobrin, ki jih daje podeželje. Na bližnjih travnikih in ob potoku je bilo dovolj prostora za

Franc Razdevšek - Devž

razposajeno otroško veselje in razvijanje domišljije. V rojstnem kraju je hodil v osnovno šolo, 1940. leta pa se je vpisal v meščansko šolo v Slovenj Gradcu ter nadaljeval šolanje tudi med okupacijo države do zaključka 4. razreda. Še kot mladoletnik je živo občutil strahote vojne, ki so ranile njegovo občutljivo dušo in krojile njegov značaj v človekoljubje in domoljubje. Za ranjence v pohorskih partizanskih bolnišnicah je dovažal hrano in sanitetni material, prenašal zaupno pošto in sporočila. Po koncu 2. svetovne vojne se je vpisal v 5. razred gimnazije na Ravnah in zaživel kot gojenec tamkajšnjega dijaškega doma. Že od vsega začetka se je intenzivno vključeval v delo Dijaške mladinske organizacije, bil je njen predsednik v šolskem letu 1949/50 in namestnik komandanta III. dijaške mladinske delovne brigade dr. Franca Sušnika, ki je v počitnicah, včasih pa tudi kar med poukom, pomagala graditi novo gimnazijsko poslopje. Jeseni 1950 se je vpisal na Fakulteto za agronomijo gozdarstva in veterinarstva v Ljubljani na oddelek za gozdarstvo. Kmalu po prihodu na univerzo je začel uresničevati svojo zamisel o povezovanju Koroških dijakov v Klub koroških študentov in postal njegov prvi predsednik. Klub deluje še danes in je v pomoč domačim študentom in je povezan z domačimi

kraji. Še kot študent je sodeloval pri urejanju nove kmetijske šole v Podravju v zamejski Koroški in bil v letih 1955 in 1957 na študentski izmenjavi na Švedskem in Norveškem. Po diplomi ga je občutek dolga do rodnega kraja pripeljal kot mladega inženirja gozdarstva s čudovitimi gozdarskimi sposobnostmi nazaj na Koroško. Vrtnarskimi zato, ker je zacvetelo povsod, kjer se je lotil dela. Njegovo prvo delo je bilo na gozdarskem obratu v Črni na Koroškem. Leta 1960 pa je postal glavni direktor Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec. Zaposleni na upravi vedo povedati, da se je z njegovim prihodom vse spremenilo. Bil je dovteten za sodobne biološke in tehnične novosti. Številčno je povečal strokovni kader in ga znal navdušiti ter usmerjati v drzne projekte. Gozdno Gospodarstvo Slovenj Gradec je postajalo simbol napredka gozdarske panoge v Sloveniji. Izpostave podjetja v vseh treh dolinah je trdno povezoval. Koroško gozdno gospodarstvo ni bilo nikoli prej niti kasneje tako enotno in usmerjeno k istim ciljem. Vlogo povezovanja krajev je stopnjeval in širil, ko je postal leta 1963 predsednik Skupščine občine Slovenj Gradec. V sami občini so tedaj nastajale dovozne ceste do nekaterih oddaljenih zaselkov, obnavljal se je vodovod, šole, vrtci.

Botroval je ustanovitvi Srednje ekonomske šole in začetku gradnje novega kulturnega doma. V funkciji skupščine občine je zaznal in sprejel tudi utrip mesta, ki je težilo h kulturno umetniškemu ustvarjanju in afirmaciji kraja. Bil je med pobudniki ustanovitve in gradnje Umetnostne galerije in odločilno sodeloval pri organizaciji in izvedbi velike mednarodne slikarske in kiparske razstave z večno aktualnim motom: "Mir, humanost in prijateljstvo med ljudmi in narodi." Zaradi nadaljevanja tovrstne aktivnosti kraja tudi po njegovem odhodu je dobil Slovenj Gradec s sklepom Generalne assembleje OZN v New Yorku leta 1989 visoko priznanje – Peace Messenger City, torej mesto glasnik miru.

Njegova vnema in uspehi njegovega dela pa niso ostali prekriti. Tedanje politično in državno vodstvo ga je leta 1967 povabilo v slovensko metropolo in mu kot članu izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije zaupalo odgovornost predsednika komiteja za kmetijsko in gozdarstvo ter predsednika komiteja za turizem. Svoja krila je razpel čez širši horizont in spodbujal nastajanje turističnih postojank po hribih in dolinah, rasle so smučarske žičnice ter Bernardin ob morju. Prizadeval si je za mednarodno promocijo in ekonomiko turizma. Kot predsednik komiteja za kmetijsko in gozdarstvo pa je s pridom uporabljal svoje bogate izkušnje s terena. Kot tak je vse bolj spoznaval slabosti okorelega planskega gospodarstva in se nagibal k tržnemu gospodarjenju, ne tržnemu liberalizmu. Zaradi nesoglasij, ki so pri tem nastale, je s tega vrha dostojanstveno sestopil in se vrnil k stroki. Postal je namestnik generalnega direktorja renomiranega podjetja Slovenijales in je bil kot njegov predsednik imenovan za častnega konzula Centralno afriške republike v Jugoslaviji. Upokojil se je leta 1990 kot direktor Zavoda za mednarodno tehnično in ekonomsko sodelovanje, ki je bil okno v svet slovenski znanosti in umetnosti. Pestra in zahtevna je bila njegova delovna pot, čeprav sem omenil le drobec tistega, kar je dejansko ustvaril. Nekaj povesta prejeti odlikovanji: orden zaslug za narod s srebrnimi žarki in orden dela z zlatim vencem.

Franc Ošlak

Spomin na tradicijo

Danijela Zaveršnik, dipl. inž. gozd.

Že nekdanj je znal človek z lesom izpopolniti svoje življenje, še danes pa je les vrednota, del svojstvenega življenjskega sloga in naše največje bogastvo. Vpisan je v arhitekturo, ponuja spomin na tradicijo in vabi v sodobno obravnavo in obdelavo lesenih dragocenosti.

Tega se zaveda tudi že štiri leta upokojeni delavec Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec, nazadnje zaposlen na GG-INPO, Franc Ošlak, po domače Rožej. Svojo

Franc Ošlak izdeluje miniaturo približno eno zimsko obdobje.

Hišica je zelo natančno izdelana

delovno dobo in življenje je predal lesu. Začel je kot sekač, potem traktorist, merilec, ob pešanju zdravja pa so ga premestili v invalidsko podjetje, kjer je bil zaposlen kot vzdrževalec.

Da bi si krajšal zimske dni, je začel izdelovati miniaturne lesene hiše. Ker se je blizu njegove domačije Rožej nahajala nekdanj tradicionalna koroška kmečka hiša Skravnikova bajta, se je odločil, da izdela njeno miniaturno različico.

Zakaj ravno Skravnikova bajta? Zamišljen in ponosen ob pogledu nanjo pripoveduje, da zato, ker je na zelo lepi točki s prečudovitim razgledom, grajena je enostavno, ravno pravšnja za uvod v njegovo dejavnost. Poleg tega je spomin na to *bajto* še živ. Spominja se ljudi, ki so tam živeli, še posebej babice njegove žene, njihovega težkega življenja, žuljavih rok in trpljenja.

Za izdelavo ene miniaturre potrebuje približno eno zimsko obdobje. Čeprav je zob časa hišo že pošteno načel, bi rad ohranil živ spomin nanjo. Izdelovati jo je

začel tako, da jo je najprej poslikal, nato pa jo je oblikoval po spominu. Ob natančno in skrbno izdelanih detajlih na hiški je čutili njegovo čustveno navezanost nanjo. V mislih pa že ima naslednjo. Mislim, da je čar njegovega dela, ko les spremeni v hiško, preprosta in pristna modrost, predvsem pa iznajdljivost, strast, velika vztrajnost ter velika ljubezen do lesa.

Še naprej mu želim toliko vztrajnosti, uspešnega dela ter da bi mu zdravje dobro služilo. Veselim se njegovega naslednjega klica, ko bo spet zaživela katera že skoraj pozabljena *bajta* naših dedov.

Da ne bomo samo o delu ...

Marta Krejan

Koledarsko leto se ni začelo najbolje, s čimer mislim na razmere, ki so vplivale na delo gozdarjev, gozdnih delavcev in kmetov, če izpostavim predvsem ljudi, ki so neposredno vezani na naravo ali odvisni od nje. Posledice čutimo vsi, vsak po svoje pa jih poskušamo odpraviti in popraviti. Tako v gozdu kot na polju, v sadovnjaku in na vrtu, tudi za zidovi ... V eni od prejšnjih številčk sem napisala, da je dobra volja nalezljiva; res je!

Optimizem, dobra volja, sodelovanje in razumevanje vplivajo na to, kako delujemo, kako iščemo rešitve in kakšne so rešitve. K razumevanju in sporočenemu vzdušju ter konstruktivnemu reševanju problemov v posameznih kolektivih in širše pa pripomorejo tudi prijateljska srečanja. Enega takih smo imeli zaposleni v GG Slovenj Gradec, v INPU, GLLI-ju in Lesoteki hiše. Na Legnu so zaposleni v Lesoteki hiše z gosti iz novomeškega gozdnega gospodarstva in Gozdarstva Grča odigrali

Ekipe po odigranih tekmah

Da, tudi dekleta so odlična v nogometu!

nekaj nogometnih tekem, za kar so prejeli tudi pokale, po nadomeščeni porabljeni energiji v obliki odlične podpeke pa so se največji ljubitelji športa podili za žogo še na odbojgarskem igrišču.

Navadno rečemo: *super družba, odlična hrana, krasno vreme ...* Da, tudi za naše srečanje 21. junija lahko rečemo isto!

Klepet o čem drugem, ne le o službi, še kako paše!

Lačni? Zelo!

Privlačni Dolomiti

Maruša Ramšak

Foto: Maruša Ramšak

Čeprav je po lanskem izletu v Dolomite tekla beseda o pohodu na Triglav, rezerviranem za letošnje leto, celo naša najvišja gora ni mogla premagati živih spominov na lepote italijanskega dela Južne Tirolske. In tako smo šli. Že tretje leto zapored. V zgodnjih jutranjih urah smo se izpred sedeža podjetja Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec odpravili na našo dvodnevno avanturo. Še zaspanim nam je pot do Toblacha hitro minila, kjer smo imeli postanek za prvo jutranjo kavico ter domač *štrudel* in potico. Neučakani in polni energije smo nadaljevali pot do Brixna, od tam pa po avtocesti naprej do odcepa za dolino Gardena do kraja

Castelrotto. Na vrsti je bil naš okrepčilni zajtrk. Domači kruh, paprika, paradiznik in seveda domača svinjska rebrca. Za tak obilni zajtrk so poskrbeli naši organizatorji. Polni energije smo se z gondolo povzpeli do kraja Compatsch na 1900 metrih nadmorske višine. Tu smo naleteli na prvo oviro. Ferrata Maximilian Weg, ki je bila namenjena tistim najbolj pogumnim, je bila težko prehodna in nevarnejša kot sicer zaradi prevelike količine snega. Tako smo vsi skupaj pot nadaljevali čez prelepe travnike mimo pastirskih koč. Za razliko od nesojenih ferat so bile ostale ovire prav dobrodošle in prava popestritev. Prosto so se namreč ob naši poti oba dneva pasle krave, konji pa tudi lame smo srečali. S travnika smo imeli prelep razgled na naš cilj in ostale gore. Sprva položna pot čez naravni park Sciliar nas je vodila do začetka vzpona. Tik ob vznožju smo se na eni izmed postojank še okrepčali, nato pa

nadaljevali pot. Ta se je začela vzpenjati proti naši koči Schlern Haus na 2475 metrih. Vsakič, ko se na poti za trenutek ustaviš in ozreš nazaj, si ponosen na prehojeno pot in na razgled, ki ga ti kraji ponujajo. Lepo urejene poti pripomorejo k zelo razvitemu poletnemu gorskemu turizmu. Nekaj več kot 3 ure vzpona je z vmesnimi postanki hitro minilo, čeprav je bila pot zahtevnejša od lanske. Na vrhu se je odprl razgled na drugo stran gore in na našo koč. Prijetno utrujeni, vendar zadovoljni in ponosni smo se zleknili kar na sonce pred hišo in si povrnili energijo z domačimi sendviči in mrzlim pivom. Koča, kjer smo spali, je bila urejena v pravem alpskem slogu, vendar brez tople vode. Tako pač je na 2500 metrih. Tako se je ves večer iz umivalnice slišalo vpitje, ki bi mogoče pomagalo, da voda ne bi bila tako ledena. Pa ni, zato smo se zvečer greti ob dobri hrani, domačemu žganju, s

Pa smo šli.

Naravni park Sciliar s pomanjšanimi pastirskimi kočami

S soncem obsijana koča, kjer smo prenočili

Soteska Schlernbach

Foto: Dana Blatnik

katerim nas je počastila hiša, in ob dobri glasbi. Da, tudi za to je bilo poskrbljeno. Naši vodiči, Vanč, Cola, Zdenko in Milan, so poleg pravega domačega zajtrka pred vzponom, varne poti in udobnega spanca poskrbeli še za presenečenje večera – presentili so nas z glasbenim gostom Brankom. Ta nas je s kitaro spremljal na izlet in ves čas skrbel za dobro vzdušje. Šele na polovici izleta, mi pa že polni lepih vtisov, smo šli zgodaj spat. Za tiste najzgodnejše je bilo greh zamuditi sončni vzhod. Približno 20 minut vzpona od kočice na najvišjo točko gore Sciliar leži Monte Pez, po naše tudi Peca, visok 2564 metrov. Od tu se je zjutraj ponujal veličasten razgled na prelivanje barv na nebu. Vzhod sonca je gore barval s čarobnimi barvami, ki so se iz sekunde v sekundo spreminjale. Ducat ljudi je nekaj čez peto uro zjutraj na Monte Pezu pričakalo vzhod sonca. Veličasten in prelep trenutek, ki se ga ne

da opisati z besedami, traja samo kakšne pol minute, nato pa močno sonce že obsije prve vrhove in jutranja zarja se spremeni v dan.

Medtem je sonce pokukalo tudi do kočice in prebudilo ostale. Pripravili smo se na nove izkušnje s krepčilnim zajtrkom, nato pa krenili proti dolini. Ustavljali smo se ob pogledih na planike in encijan pa tudi svizci so nas prišli pozdravit ob poti. Po čudoviti soteski Schlernbach smo se počasi spuščali proti jezeroma Laghetto di Fie in naprej do kraja Vols, kjer nas je čakal avtobus. Po štirih urah spusta je bil prav razveseljav pogled na avtobus. Po odhodu iz kraja Vols je sledil ogled muzeja najbolj znanega alpinista na svetu Reinholda Messnerja. Znova je nekdo poskrbel za zanimivejši izlet, ko smo naleteli na novo oviro. Zaradi obnove ceste nikakor nismo mogli priti do muzeja. Tako smo se brez ogleda, vendar z lastnimi izkušnjami iz gorskega

sveta, odpravili proti domu. Na eni izmed postojank tik pred mejo z Avstrijo smo pojedli še zadnje koščke domačih rebric iz prejšnjega dne, nato pa nadaljevali pot po Avstriji. Ker nismo šli v muzej, smo se želeli ustaviti ob Vrbskem jezeru na kavici. Po dveh dneh sonca in opečene kože je na avtocesti vzdolž jezera začelo deževati. Pas dežja je bil točno nad jezerom. Že kilometer naprej pa je zopet sijalo sonce. Ovira pa taka! Ne preveč razočarani, ker je direktor GG SG obljubil pico na slovenski strani, smo se kasneje ustavili v gostilni Krebs v Mežici. Odlična domača pica in prijetna glasba izpod rok Brankove kitare sta zaključili naše druženje. Siti in polni vtisov smo na poti do Slovenj Gradca "odlagali" prijatelje, s katerimi smo skupaj preživeli prečudovit konec tedna. In kot bi rekel Vanč, naš organizator: "Ka več hočeš, ko pa 42 zadovoljnih frisoov na avtobusu po koncu izleta!" In prav ima.

Foto: Dana Blatnik

Pa so šli ... v penzijo

Mateja Uršnik

Vsaka pot se nekje začne in po navadi tudi uspešno konča. Tako so svojo karierno pot letos zaključili trije naši sodelavci. Branko, Ana in Jožica so svojo poklicno pot začeli in končali v podjetju GG Slovenj Gradec, d. d., in ob slovesu so nas povabili na družabno srečanje.

Ob dobri jedači in pijači, lepi besedi, pesmi in seveda z malo humorja je popoldan kar prehitro minil. Potočilo se je tudi nekaj solzic, saj dočakati *penzijo* ni kar tako. Dolga leta je služba v bistvu drugi dom oz. drugi del družine in se je od nje težko posloviti. Seveda so bile izrečene želje in obljube, da si še v prihodnje tako mi kot tudi naši *penzionisti* vzamemo čas za obisk, klepet in druženje.

Naš direktor Silvo Pritrznik je srečanje popestril s pesmijo

Od Ane Škorjanc, Branka Arla in Jožice Grobelnik se je po svoje poslovil naš "gozdar".

Naša urednica ni samo urednica

Alja Zorman

Naj za začetek povem da se GG-jevci v prostem času radi ukvarjamo z raznoraznimi športnimi aktivnostmi od kolesarjenja do planinarjenja, vmes je še nogomet, rokomet, odbojka, badminton, tenis in še kaj. Tisti malo bolj drzni se ukvarjajo tudi

s kajtanjem in surfanjem, še korak dlje pa so morda najbolj drzni, ki se ukvarjajo predvsem z individualnimi športi, med katere sodi tudi alpinizem. Seveda smo o alpinizmu v Viharniku napisali in omenjali že marsikaj, vendar o prvi ženski alpinistični inštruktorki na Koroškem še nismo govorili.

GG-jevcem je v ponos, da imamo med sabo sodelavko Marto, ki je prva koroška ženska z omenjeno titulo. Fantov s podobnim nazivom je v naših krajih že nekaj, a ženske do sedaj ni bilo nobene, kar je tudi dokaz več, da se predstavnice nežnejšega spola dobro znajdejo v "bolj moških vodah". Seveda pa je pot do naziva alpinističnega inštruktora vse prej kot enostavna.

Da postaneš alpinistični inštruktor, moraš izpolnjevati določene pogoje, se precej izobraževati in predvsem trdo delati. Začneš kot tečajnik, po enem letu si mlajši pripravnik, čez leto dni starejši pripravnik in šele takrat prestopiš zrelostno stopnjo in, seveda ob pogoju, da si "priden", lahko opravljaš izpit za alpinista. S tem izobraževanje še ni

končano, ko pridobiš naziv alpinista se lahko šele po preteku dveh let prijaviš na seminar za alpinističnega inštruktora. Tovrstna izobraževanja vodijo gorski vodniki z mednarodno licenco; naziv gorski vodnik je najvišji možni naziv, ki ga lahko dosežeš v alpinizmu, z njim se ponasajo tudi nekatera znana imena, kot so Tomo Česen, Aljaž Anderle, Marija in Andrej Šremfelj, koroške gore list Peter Jeromel ... Ti vodniki potem na podlagi sposobnosti in izkušenj posameznika določijo, kdo se lahko nadalje izobražuje za alpinističnega inštruktora. Seminarji in izpiti potekajo v več sklopih navadno po dva dni skupaj, poudarek pa je zlasti na praktičnem delu izobraževanja. Bistvo formalnih izobraževanj in izpitov je seveda v pridobivanju znanja in izkušenj, hkrati pa so potrebni za obstoj določenega kluba.

Ne glede na vse, kar smo že izvedeli o alpinizmu, pa dejansko le Marta ve, kakšen je občutek visenja na *striku* sredi stene in razmišljanja, kako napraviti naslednji gib, ki bo hkrati užitek in bo varen za srečen vzpon.

Marta, čestitke in pogum za naprejš!

Informativni gozdarski storži v juniju 2013

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd.

ZGS OE SG

Za nami je prvi poletni mesec. V prvem junijskem tednu je v koroški regiji prevladovalo oblačno vreme z vložki lokalnih neviht in ploh, ki pa nam niso povzročale večjih težav. Med dežjem se je lokalno pojavila tudi toča. Od 8. do 23. junija smo Korošci in Korošice lahko uživali v pravem poletnem vremenu. V tem obdobju so bili dnevi jasni in deloma jasni. V zadnjem tednu se je ohladilo. 24. junija so bile nevihte ves dan, deloma pa tudi naslednji dan. Najbolj toplo je bilo od 13. do 23. junija. V Šmartnem pri Slovenj Gradcu so bile izmerjene najvišje dnevne temperature v juniju 26 do 32 °C, na Ravnah na Koroškem 20. junija celo 34 °C. Tudi v višjih predelih je sonce segrelo zrak, na Rogli so izmerili 21 °C. V juniju so bile v OE Slovenj Gradec najnižje dnevne temperature v dolini med 7 (28. 7.) in 18 °C, najvišje pa od 14 do 34 °C. 24. junija se je v višjih predelih ohladilo, nad 2500 metri nadmorske višine je celo snežilo (snežna ploha na Kredarici). Marsikdo rad uživa v poletnih nočeh ob pogledih na luno. Verjetno nas je bilo kar nekaj, ki smo v nedeljo, 23. junija, ponoči zrl v nebo. Marsikdo je

Spoznavanje posameznih drevesnih vrst skozi izdelke v Srednji lesarski šoli v Mariboru

mislil, da smo za luno. Pa se motijo. Hoteli smo videti "super luno", ki naj bi bila za 14 odstotkov večja in 30 odstotkov svetlejša. To noč je bila od Zemlje oddaljena samo 356 991 kilometrov. Korošci smo jo lahko zaradi delno jasnega vremena opazovali po delih.

V juliju so v strokovnih, predvsem pa političnih krogih naše zelene države potekali najrazličnejši pogovori o gozdu, gozdarstvu, predvsem pa o spremembi zakona o gozdovih. Na tapeti je tudi nadaljnja organiziranost javne gozdarske službe. Nepremišljene racionalizacije v vrstah gozdarjev, ki delajo in strokovno skrbijo za gozdnato površino, večjo od polovico Slovenije, lahko povzročijo težave na dolgi rok. Varstvo gozdov z vdorom najrazličnejših neavtohtonih žuželk in gliv v naš gozdni prostor dobiva vse večjo veljavo. Pogostejše vremenske spremembe in ujme lahko povzročijo zelo veliko namnožitev škodljivih organizmov in prekomerno škodo zaradi abiotičnih dejavnikov (veter, plazovi, poplave). Načrtno delo in stalna prisotnost gozdarjev na terenu omogočajo pravočasna ukrepanja za preprečitev ali zmanjšanje škod v gozdu. Zelo pomemben je tudi nadzor nad izvajanjem ukrepov za izboljšanje ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij gozda. V gozd je treba vlagati (obnova, nega, varstvo), ne pa samo sekati in prodajati neobdelano hlodovino čez mejo. Obnoviti in posodobiti je treba lesno industrijo.

Kljub najrazličnejšim razglabljanjem o gozdu in gozdarstvu in omejeni kilometrini za izvajanje terenskih del smo gozdarji javne gozdarske službe vestno izvajali načrtovana dela tudi v juniju. Zaradi pomanjkanja denarja za pomoč pri popisu in izmeri stanja gozdov na stalnih vzorčnih ploskvah to delajo poleg gozdarjev odseka za načrtovanje tudi sodelavci drugih odsekov OE Slovenj Gradec. V letu 2013 poteka pridobivanje podatkov za izdelavo Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske note Radlje – desni breg.

Težave so tudi pri zagotavljanju že planiranih finančnih sredstev za vlaganje v gozdove, še posebno za obnovo, nego in varstvo gozdov. Tudi ta so letos okleščena.

Junij je bil varstveno obarvan. Velika

Cerkosporna listna pegavost na lipovih listih

zračna vlaga in toplota sta pripomogli, da so se razmnožile številne glive na najrazličnejših drevesnih vrstah v gozdu in izven. Na posameznih koroških lipah se je na liste naselila gliva *Cercospora microsora*, ki povzroča bolezen cercosporno listno pegavost. Na listih so male črne pike in pege. Ta bolezen je razširjena tudi drugje po Sloveniji. Gliva se intenzivno razmnožuje predvsem v obdobju velike zračne vlažnosti. Poškodovani listi prej odpadejo, drevo se zaradi obolelih listov ne posuši. Letošnje leto se pojavlja cercosporna listna pegavost na drevesih lip in lipovcev tudi v gozdu.

V našem območju je bil izveden tudi pregled pravih kostanjev zaradi morebitne prisotnosti kostanjeve šiškarice, ki napada mlada drevesa. V brste izlega jajčeca, v katerih se razvijajo ličinke in potem odrasle žuželke. Iz teh brstov se razvijejo šiške, ki deformirajo drevo. S sadikami pravega kostanja je bila kostanjeva šiškarica leta 2004 prenesena iz Italije na Primorsko, danes je prisotna že skoraj po vsej Sloveniji. Na Koroškem še nismo opazili kostanjevih šiškaric, v sosednjih območjih so že.

Na katere škodljive dejavnike moramo biti pozorni v gozdnem prostoru v Sloveniji, smo bili gozdarji opozorjeni 18. 6. na 4. seminarju in delavnici iz varstva gozdov v prostorih Srednje

lesarske šole v Mariboru. Izobraževalno aktivnost so poleg strokovnjakov Zavoda za gozdove Slovenije izvedli strokovnjaki Gozdarskega inštituta Slovenije in Biotehniške fakultete – Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire. Terenski del je potekal na Dravskem polju. Dr. Nikica Ogris (GIS) je opozoril na **morebitne posledice suše iz leta 2012 v gozdovih, ki je bila v posameznih predelih Slovenije podobna suši v letu 2003. V najbolj prizadetih predelih lahko pričakujemo povečan obseg najrazličnejših bolezni, ki jih povzročajo najrazličnejše glive, paraziti in žuželke.** Dr. Dušan Jurc (GIS) je spregovoril o posebnih nadzorih škodljivih organizmov in njihovem spremljanju v Sloveniji. Nekateri so na seznamu karantenskih bolezni. Poudaril je, da bo beleženje novih bolezni, ki vdirajo v Slovenijo in ostali evropski prostor, zelo zahtevna naloga službe za

varstvo gozdov. Naloga ZGS je odkrivanje novih škodljivih organizmov na drevju v gozdu in poročanje o škodljivih pojavih GIS. Naloga GIS je raziskovanje in določanje novih organizmov, ter poročanje evropskim in drugim institucijam za varstvo gozdov. Zanimiv je bil pregled novejših raziskav jesenovega ožiga, ki se je masovno pojavil na jesenovih drevesih v vseh razvojnih fazah tudi po vsej Sloveniji. Predavatelj je bil Tine Hauptman (GIS). O recentnih raziskavah kostanjeve šiškariče je spregovorila prof. dr. Maja Jurc (BF). Oceno sistema na neciljne organizme in učinkovitost Trinet pasti v primerjavi ulova s pomočjo drugih pasti je podal dr. Marteen de Groot (GIS). Da imamo tudi v Sloveniji pušpanovo veččo, ki je bila prenesena v Evropo iz Kitajske, smo ugotovili ob poslušanju prispevka o metulju, ki uničuje pušpan. Na Dravskem polju so gozdarji ZGS OE

Maribor letošnjo pomlad opazili sušenje rdečega bora. Primarne in sekundarne vzroke za sušenje so nam predstavili na terenu.

Kvaliteta umetno osnovanih delov gozdnega sestoja je odvisna tudi od kvalitete sadik gozdnega drevja v drevesnicah. Zato fitosanitarni pregledniki ob spremstvu gozdarskega inšpektorja vsako leto opravijo spomladanski in poznopoletni zdravstveni pregled sadilnega materiala v drevesnicah. 21. junija 2013 je dr. Dušan Jurc izvedel zdravstveni pregled sadik gozdnega drevja, okrasnih grmov in drevja v drevesnici Muta.

Predstavljam vam samo del junijskih zanimivosti v gozdu in gozdarstvu. Veliko zanimivega iz domačih gozdov vam lahko predstavijo tudi sodelavci gozdarji v vaši krajevni enoti!

Najevska lipa 2013

Gorazd Mlinšek

Pod Najevsko lipo na Ludranskem vrhu je bilo 22. junija 2013 zelo živahno. Črnjani so organizirali že 23. srečanje državnih Slovenije.

Občina Črna na Koroškem je poslala na tradicionalno prireditev čez 500 vabil politikom, predstavnikom tujih veleposlaništev, slovenskim županom in

Črnjani so podarili predsedniku Državnega zbora Janku Vebru mlado lipo.

Zanimivo so zaplesale črnjanske osnovnošolke.

Pod Najevsko lipo je zaplesala Folklorna skupina KD Gozdar iz Črne na Koroškem.

županom sosednjih občin v Avstriji, a obisk je bil bolj skop kot prejšnja leta. Vendar so vsi, ki so se pripeljali, prikolesarili in pripesali k "materi slovenskih lip" pod Smrekovec, uživali na prireditvi. Pod Najevsko lipo so se srečevali številni ljudje že v preteklosti,

kjer so se veselili, sklepali razne posle, se spominjali najrazličnejših prijetnih dogodkov. Pod lipo so se sklepala najrazličnejša prijateljstva. V današnjem času naj bi bila čez 780 let stara lipa tudi drevo prijateljstva in sprave. Obiskovalce sta pozdravila mag. Romana Lesjak in slavnostni govornik Janko Veber, predsednik Državnega zbora Slovenije. Uživali so v prijetnem kulturnem programu, ki so ga pripravili učenke in učenci osnovne šole Črna na Koroškem in Folklorna skupina KD Gozdar iz Črne na Koroškem. Za ljudsko rajanje so poskrbeli muzikanti. Poskrbljeno je bilo tudi za jedačo in pijačo.

"Prireditev pod Najevsko lipo ni namenjena samo državnikom, temveč vsem, ki se radi družijo v prijetnem okolju. Črnjani smo svinčeni ljudje, zato bomo nadaljevali s prireditvijo z

morebitno spremembo. Morda bo naša lipa ponovno združila Slovence," je poudarila v pozdravnem govoru županja Romana Lesjak in vse povabila na 24. prireditev pod Najevsko lipo.

Najmlajši obiskovalci pod Najevsko lipo

POMEMBNO OBVESTILO

OBISKOVALCE POHORJA OBVEŠČAMO, DA BO OGLED LOVRENŠKIH JEZER MOTEN ZARADI OBNOVITVENIH DEL NA RAZGLEDNEM STOLPU.

POSAMEZNI ODSEKI POTI MED ROGLO IN LOVRENŠKIMI JEZERI (OBMOČJI OSTRUŠČICE IN MULEJEVEGA VRHA) BODO V KRAJŠIH ČASOVNIH OBDOBJIH ZAPRTI ZARADI ODSTRANJEVANJA DREVES NA OBMOČJU PLANJ.

Dela se izvajajo v sklopu projektov **WETMAN** – "Varstvo in upravljanje sladkovodnih mokrišč v Sloveniji" finančnega mehanizma LIFE+ narava in

ALPA – "Sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih", sofinanciranega s sredstvi Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, program Cilj 3 Evropsko teritorialno sodelovanje, Operativni program Slovenija – Avstrija 2007–2013.

WETMAN

ALPA

Nalozba v vaše prihodnost
Operacija delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Investition in Ihre Zukunft
Operation teilfinanziert von der Europäischen Union
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung

**Dela bodo potekala od 1. 7. 2013 dalje.
HVALA ZA RAZUMEVANJE**

DODATNE INFORMACIJE:

<http://www.zrsvn.si/sl/>

<http://www.wetman.si/>

<http://www.projektalpa.si/>

080 19 20

www.ZavarovalnicaMaribor.si

24 urna asistenca za kolo in kolesarja
Odgovornost kolesarja do 30.000 €
Nezgodno zavarovanje kolesarja
Kasko zavarovanje kolesa

Bivanje v objemu lesa

Saša Šuhel, dipl. inž. grad.

Naravna bogastva so tisto, na čemer moramo graditi svojo prihodnost. To nam dajo vedeti tudi misli, zapisane na koncu sestavka.

Les, ta starodavni material, spremlja človeka od pradavnine pa vse do današnjih dni. Človek in gozd sta bila že od nekdaj tesno povezana. Gozdovi so bili v vseh obdobjih človekovo pribežališče. Bogati in negovani gozdovi so naše neprecenljivo bogastvo. V svojem civilizacijskem razvoju je človek les vsakič znova odkrival in njegovo uporabo prilagajal svojim trenutnim potrebam. Iz njega je izdeloval predmete, ki so mu lajšali življenje, ali pa je izkoriščal v njem skrito toploto, da je lažje preživel dolge mrzle zime.

O lesenih objektih se je pogosto govorilo slabšalno. Če so bili zidani gradovi simbol moči, bogastva, so lesene hiše prikazovale preprostost in skromnost.

Hladno, turobno ...

Prijetno, domače ...

A tudi v preteklosti so posamezniki znali ceniti les in njegovo lepoto. Dediščina je še danes ohranjena tam, kjer les cenijo in poznajo njegovo vrednost. Prve lesene hiše so začeli graditi pred več kot tremi tisočletji na severu Evrope. Od takrat se je ta način gradnje razširil po celem svetu. Skozi čas so se menjavali slogi, hiše pa so se izpopolnjevale estetsko in konstrukcijsko.

Odnos do lesa in lesene gradnje se je z leti spremenil. Bivanje v lesenem objektu ne pomeni več nižjega družbenega statusa. Pomeni ozaveščenost ljudi o pomenu bivanja v zdravem in prijetnem okolju. Veliko ljudi se ob gradnji lesene hiše srečuje s takšnimi in drugačnimi predsodki in teorijami. Stereotipi (opeka je opeka) počasi padajo v vodo. Poudarjajo se pozitivne lastnosti bivanja v lesenem objektu. V leseni zgradbi se ljudje počutimo prijetno (že) pri 18–20 °C, v masivni zgradbi pa šele pri 22–24 °C. Za stopinjo nižja sobna temperatura pomeni 5–6 % manj stroškov za ogrevanje.

Dojenčki ne morejo odločiti, v kakšni zibelki bodo spali, njihovi starši pa lahko. Kot poskrbimo, da je posteljnica narejena iz kakovostnih materialov, iz naravnega lesa, ki je neškodljiv za nežno otroško bitje, poskrbimo tudi zase, za svojo družino, poslovno okolje ... Prihodnost lesa je v njegovem vsakdanu, vendar ne zgolj v leseni mizi in stolu. Bistveno je zavedanje pomena ohranjanja okolja in zdravega bivanja. Les je razvojna priložnost za gozdarstvo, lesno industrijo in zaposlovanje.

Če načrtuješ za eno leto, zasadi koruzo. Če načrtuješ za tisoč let, zasadi drevesa.

(Kuan Chung)

Pravi smisel življenja je, da sadiš drevje, pa čeprav veš, da v njegovi senci ne boš nikoli sedel.

(Nelson Henderson)

Če ne bi bilo lesa, bi ga bilo treba izumiti.

(Teischinger)

Les ni prijazen samo do človeka, temveč tudi do okolja, in to v celotnem življenjskem ciklusu, tudi po odstranitvi. Les nosi v sebi pomembne čustvene in estetske vrednote. Les izhaja iz zemlje, živi, diha in deluje. Ima latentno toploto, ki izhaja iz njega samega. V lesu je čas vtkan v vsako vlakno in predstavlja nekakšen časovni zbirnik. Je naraven material, ima svoj vonj, starost, je material z bitjo, z močno identiteto. Les ustvarja dobro počutje v stanovanju.

Raziskave potrjujejo, da sta razvoj prostorskih vrednot in raven zavedanja o kakovostnem prostoru odvisna od primerov in izkušenj, s katerimi je človek soočen v zgodnji mladosti. Otroci vsakodnevno veliko časa preživijo v vzgojno izobraževalnih institucijah. Če zrastejo v kvalitetnem okolju, ki se ga naučijo prepoznavati, uporabljati, čutiti in spoštovati, si bodo zanj prizadevali, tudi ko bodo odrasli.

"Lesoteka hiše" čez mejo

Marta Krejan

Pri nas in v sosednjih deželah vse bolj narašča zanimanje za okolju prijazen, sonaraven, trajnosten in estetsko nadstandarden način gradnje – gradnje z lesom, ki je material 21. stoletja. Slovenija je dežela gozdov in dejstvo je, da je les prihodnost in priložnost za podjetje Lesoteka hiše. Ravno zaradi krize so se pojavile nove vrednote, kot sta varčnost in ekološka neoporečnost. Energijsko potratne materiale bo torej treba zamenjati z naravnimi, saj nas v to silijo podnebne in energetske razmere, zato lahko pričakujemo povečano povpraševanje po lesenih hišah. V Avstriji v Wolfsbergu smo pri koncu z gradnjo masivne lesene hiše brunarice. Gre za enodružinsko nizkoenergijsko pritlično hišo z veliko leseno teraso in nadstreškom za avto. Zunanje stene so izdelane iz brun debeline 9 cm, na notranji strani pa izolirane s 30 cm kamene volne in zaključene z mavčnimi vlaknenimi ploščami. Tlorisna kvadratura hiše je 145 m². Vgrajena so troslojna lesena okna

**LESO MASIVNE
TEKA LESENE
HIŠE**

Mi smo za les!

Natančno izdelan lesen strop bodo polepšali primerni lestenci.

Ko bo urejena še okolica, bo kot hiša iz pravljice. Na strehi so vidne sončne celice.

podjetja Gašper. V celo hišo je vgrajenega skupno okoli 70 m³ smrekovega lesa. Zunanost po vzoru skandinavskih hiš dopolnjujeta živo rdeč lesni premaz brun ter bela barva stavbnega pohištva.

Georg in Doris Klammer, lastnika hiše, pravita, da je razlika med bivanjem v zidani hiši, kjer sta živela prej, in v leseni, v katero sta se vselila, takoj ko je bila postavljena, občutna. Dodajata, da je težko opisati občutke, ker je vendarle minilo še premalo časa, odkar sta se

vselila, z veseljem pa ugotavljata, da je spanec precej boljši in tudi sicer je bivanje v leseni hiši prijetnejše. Rada sta odgovarjala na vprašanja radovednih sosedov, ki so se zanimali za gradnjo. Marsikdo je prišel na obisk s fotoaparatom, saj je njuna hiša res nekaj novega in tudi zaradi barve precej drugačnega od tega, kar so vajeni. Hišo in vodo v celoti ogrevata s pomočjo sončnih celic, ki so postavljene na strehi, za primer, da to ne bi bilo dovolj, pa imata možnost postaviti še kamin.

Eko dan v Mežici

Martina Cigler, dipl. inž. agr.

Minilo je leto in društvo ekoloških pridelovalcev in predelovalcev Deteljica je ob pomoči Občine Mežica pod kraljestvom Pece spet organiziralo prireditev Eko dan. Jože Ledinek, aktivni predsednik Deteljice, poln idej, je k sodelovanju povabil Emo Žagar, ki ima v okolici Mežice ekološko kmetijo.

Prireditev je bila 24. junija 2013 na prostoru pred Narodnim domom v Mežici. Število kmetij, ki so sodelovale, je bilo letos manjše, je pa bila ponudba bolj raznolika. Poleg kmetov so sodelovali tudi predstavniki Zbornice Dobrot – to je del socialnega podjetja, ki zaposluje težje zaposljive ljudi, predvsem invalide. Predstavili so se z izdelki iz rabljenega tekstila. Predstavila sta se tudi mlada umetnica Albina Osrajnik Verčko, in sicer z izdelki iz glin in lesenimi posodami, ter podjetje Biotop, ki ponuja vse, kar lahko pridelas iz jagod aronije. Ekološke pridelke sta ponujali kmetiji iz Bovca in Ankarana. Slednjo vodi Boris Fras, ki je predsednik Združenja ekoloških kmetov Biodar Slovenije.

Za prazne želodce je bil na voljo "eko pasulj", za povrh pa "eko refošk". Poskusili smo tudi "bio pivo".

O "bio užitku"

Seveda pa je svoje pridelke ponujal tudi Ledinek z ekološke kmetije Ržen, med drugim kamutovo moko. Kamut je menda najstarejša žitarica na svetu. Fras je navzoče povabil na seminar v malo dvorano Narodnega doma, govorili pa so o tem, kako ekološko kmetovati v onesnaženih področjih in kaj storiti, da bi se stanje v Žerjavu, Črni in Mežici izboljšalo. Med predavatelji je bil tudi znani dr. Marjan Turinek, ki se ukvarja s permakulturo. Ko so prešerno razpoložene Stare sablje odigrale svoj repertoar, je nastopila še vokalna skupina Rute, ki jo vodi Ivan Penec. Pojejo predvsem slovenske ljudske in ameriške ljudske pesmi ter avtorske Ivana Penca. Predstavili sta se še Društvo diabetikov in Koronarno društvo Mežica, katerih člani so obiskovalcem brezplačno izmerili

Mlinarjeva stojnica

Deteljica se predstavi

Na mladih svet stoji ...

vsebnost holesterola in sladkorja v krvi. Veseli smo bili tudi predstavitev okolju prijaznega avtomobilčka, čebelice, s katerim smo se lahko tudi popeljali. Pozdravila in pohvalila sta nas tudi župan Mežice Dušan Krebel in županja Črne na Koroškem Romana Lesjak. Županja je predlagala, da bi tak dan organizirali tudi v Črni na Koroškem. Prisrčna hvala vsem pokroviteljem, ki ste pomagali pokriti stroške prireditve, še posebej pa hvala GG Slovenj Gradec in direktorju Silvu Pritrzniku, ki je vedno pripravljen pomagati pri takih dogodkih. Koroška se počasi prebuja v smislu ekologije in prav je tako.

Društva kmetič poleti ne počivajo

Bernarda Javornik, svetovalka za razvoj dopolnilnih dejavnosti pri KGZS, Zavod CE

Članice društva kmetič Mislinjska dolina so se 5. in 8. julija odpravile na tradicionalno strokovno ekskurzijo s poudarkom na dopolnilnih dejavnostih na kmetijah. Pot nas je tokrat vodila na avstrijsko Koroško, kjer smo spoznale tri zanimive kmetije, na katerih še vedno gospodarijo slovenske družine.

V dolini Rož smo se najprej ustavile na kmetiji Olge Voglauer, p. d. pri Kumru, kjer so rejo krav molznic in proizvodnjo bio mleka nadgradili z direktno prodajo svežega, ohlajenega mleka, ki ga 2- do 3-krat tedensko dostavljajo na hišni prag svojih 150 strank. Krave yersey in hoštajn frizijske pasme krmijo s kakovostnim senom, ki ga pridobijo s pomočjo kondenzacijske sušilne naprave, ter z ekološkimi žiti. Želijo si, da bi direktno prodali vse na kmetiji pridelano mleko. Poleg mleka po prednaročilu prodajajo tudi skuto. Viške mleka jim z dvorišča še vedno odvaža mlekarna, kar pa se bo po letu 2015 po predvideni ukinitvi mlečnih kvot vsekakor spremenilo. Kmetija je registrirana tudi kot učna kmetija, saj v maju, juniju in septembru sprejemajo otroke iz dvojezičnih šol in vrtcev, da se ti tako поблиže seznanijo s pridelavo hrane, z domačimi živalmi ter tudi slovenskim jezikom, ki je na kmetiji pogovorni jezik. Sodelujejo tudi z biotehničnimi šolami in fakultetami v Sloveniji ter tako na prakso v času počitnic sprejemajo dijake in študente.

V Bistrici v Rožu smo tik ob reki Dravi spoznali kmetijo Baumgartner, p. d. Ibovnik. Njihova dejavnost je zelo pestra. Ekološki reji krav dojilj in prašičev pitancev so dodali še rejo kokoši nesnic ter manjšo rejo piščancev pitancev. Vse, kar na kmetiji pridelajo, tam tudi predelajo in prodajo. Za to imajo urejeno klavnico s prostori za predelavo mesa. Vse izdelke tržijo doma. Ker pridelujejo in predelujejo ekološke pridelke in izdelke, dosegajo zanje tudi višje cene. Po kosilu v gostilni Thomashof nas je pot vodila še v Ziljsko dolino. V kraju Hart/Ločilo smo se ustavili na

Udeleženske prve skupine na kmetiji Mikl v Ziljski dolini

Olga Voglauer predstavlja svojo kmetijo

Udeleženske druge skupine na kmetiji Mikl v Ziljski dolini

kmetiji Mikl, p. d. Gams. Po prevzemu kmetije sta sedanja lastnika Hansi in Brigitta vso proizvodnjo usmerila iz živinoreje v sadjarstvo, predelavo sadja, pridelavo in predelavo oljnic. Tako imajo na kmetiji poleg travniškega sadovnjaka posajenih 5 hektarov jagod, maline, ameriške borovnice ter na njivah buče, toter, oljno repico, lan ...

Brigitta Mikl v prostoru za predelavo oljnic predstavlja postopek hladnega in toplega pridobivanja olj.

Prodaja v prodajalni na kmetiji Mikl

V starem hlevu so preuredili prostore za skladiščenje in predelavo oljnic v velik degustacijski prostor ter lepo in bogato založeno prodajalno.

Zanimive kmetije so bile vsekakor podlaga za razmislek vseh prisotnih o tem, kaj od vidnega bi lahko počeli tudi na kateri od kmetij v Mislinjski dolini.

Manj nadležne invazivne rastline

Boštjan Jurič

Če sem v prvih dveh člankih, posvečenih tujerodnim rastlinam pri nas, pisal o bolj eksotičnih drevesih ter nato o nevarnih in nadležnih invazivnih rastlinah, se bom tokrat bolj posvetil rastlinam, ki so sicer prav tako uvrščene na seznam invazivnih rastlin pri nas, vendar niso tako nevarne, nekatere izmed njih pa so celo koristne.

V Sloveniji gotovo ni človeka, ki bi ne poznal robinije ali neprave akacije (*Robinia pseudoaccacia*). To so v Evropo zanesli raziskovalci iz Severne Amerike. Zaradi njenih bujnih cvetov so jo od začetka gojili predvsem kot okrasno drevo. Kasneje, ko se je robinija začela širiti in mešati med naravne gozdne sestoje, pa so začeli izkoriščati njen trdi in odporni les.

Robinija ne mara zastajanja vode, zato ji najbolj ustrezajo prodnata in peščena tla. V iskanju svetlobe lahko zelo kmalu preraste konkurenčna drevesa. Najbolj je razširjena v vinorodnih predelih (Prekmurje, Goriška), kjer jo že desetletja

Sestoj topinamburja

uporabljajo za vinogradniške kole, pogosta pa je tudi na železniških nasipih in na prodnatih terenih ob rekah. Kljub temu da gre za invazivno rastlinsko vrsto, ki zaradi svoje hitre rasti in uspešnega razmnoževanja (s semeni ter koreninskimi izrastki) ponekod ogroža avtohtone gozdne sestoje, jo zaradi njene široke uporabnosti redko preganjamo. Ponekod (npr. na

Madžarskem) so znani celo čisti robinijevi gozdni nasadi. Les neprave akacije so tradicionalno uporabljali v kolarstvu in pri izdelavi mehanizmov mlinjskih koles (precej dobro prenaša tudi vlago). Koristna je bila tudi v rudnikih, saj njen les ob prevelikih obremenitvah z glasnim pokanjem opozori na nevarnost. Poleg lesa pa so pri robiniji zelo cenjeni tudi dišeči cvetovi, ki so v maju nepogrešljiva

čebelja paša. Nekateri cvetove uporabijo kar neposredno za prehrano; uživajo jih ocvrte, namočene v pivsko testo. Vredno poskusiti, a kaj ko bo do naslednjega cvetenja preteklo skoraj leto! Poleg vseh omenjenih koristnih lastnosti pa robinija tudi izboljšuje prst; spada namreč v družino metuljnic (red stročnic, enako npr. tudi fižol ali detelje), ki na svojem koreninskem sistemu gojijo bakterije, ki v zemlji vežejo dušik. Problem pa je seveda v tem, da akacija ustvarja gosto senco, ki pod svojo krošnjo preprečuje rast večini rastlin.

Naslednja rastlina, ki je zanimiva kljub svoji invazivni naravi in ki prav tako izvira iz Severne Amerike, je topinambur (*Helianthus tuberosus*), imenovan tudi laška repa. S krompirjem ta rastlina nima dosti skupnega, čeprav nanj nekoliko spominjajo podzemni gomolji, ki jih oba tvorita. Topinambur je v resnici "bratranec" sončnice, o čemer pričata tudi oblika in barva cveta (ki pa je mnogo manjši od sončničnega). Tudi topinambur je pri nas – v glavnem v jugozahodni Sloveniji in na obrežjih rek – sposoben razviti visoke, strnjene sestoje, ki izrinejo avtohtono rastje. Semeni precej pozno, saj po navadi cveti šele oktobra ali celo v novembru, zato se razmnožuje predvsem z gomolji, ki pod zemljo prezimijo, spomladi pa poženejo številne mlade poganjke.

Ravno ti gomolji pa so vse bolj zanimivi za človeško in živalsko prehrano. Za prehrano so ga uporabljali že Indijanci, pri nas pa so ga v preteklosti krmili predvsem svinjam. Ker večino ogljikovih hidratov vsebuje v obliki inulina (za razliko od krompirja, kjer so ti shranjeni v škrobni obliki) ter zaradi svojega zanimivega okusa postaja topinambur vse bolj priljubljena dietna hrana tudi za ljudi.

Poleg rastlin, ki sem jih opisal v zadnjih dveh člankih, najdemo na seznamu invazivnih rastlin še kar nekaj drugih. Sem spada na primer enoletna suholetnica (videti je kakor en meter visoka marjetica), ki je vse več opazimo na zbitih in revnih intenzivnih travnikih. Tu je tudi žlezava nedotika, ki hrani seme v nekakšnih pokalicah, ki izvržejo seme daleč stran, če se jih dotaknemo. Pa manj razširjeni orjaški dežen (sorodnik našega – užitnega – navadnega dežena – medvedove tace), ki vsebuje nevarne strupe, ki ob stiku s kožo lahko povzročijo hude opekline, in še nekaj drugih, manj znanih rastlin. Naj vas v letošnjem poletju spremljajo čim bolj prijazne rastline!

Cvetoča robinija v začetku junija

Mehansko zatiranje boleznih vrtnin in poljščin

Martina Cigler, dipl. inž. agr.

Pri mehanskem zatiranju škodljivcev je vse odvisno od dobrega opazovanja. Včasih so si znaki bolezni ali poškodbe po škodljivcih ali pa znaki pomanjkanja hranil podobni.

Venenje rastline lahko na primer pripišemo preslabi oskrbi z vodo, bolezni ali poškodbi korenin (strune). Večina težav ima več razpoznavnih znakov, zato pred zaključkom temeljito premislimo, kaj bomo ukrenili.

Pomaga primerjava z zdravimi rastlinami, spremljanje napadov insektov, opazovanje okolja.

Praznih prostorov v vrtu ne smemo pregloboko prekopavati, ker s tem porušimo notranjo strukturo zemlje. Veliko bolj pomembno je, da skrbimo za stalno vlago zemlje. Če imate naravno zastirko, je v redu, sicer je bolje, da pustite kak plevel, ki ste ga populili, okrog rastlin. Bolne rastline ne sodijo na vrt, populimo jih in jih sproti odstranjujemo, da nam ne okužijo zdravih rastlin. Rastline po potrebi tudi zasenčimo z vlaknasto folijo ali folijo iz drugih naravnih in umetnih materialov. Poskrbimo za redno dognojevanje in kolobarjenje. Upoštevajmo tudi "dobro sosedstvo", to pomeni, da moramo biti pozorni na to, katere rastline se prenašajo med sabo in katere ne. Če bomo upoštevali vse to, se nam ni bati invazije škodljivcev ali bolezni.

Vir: Kmetijski priročnik

Popravek

Junjska številka je v rubriki Kmetijstvo postregla s prispevkom o tem, kako obvarovati posamezne kulture pred boleznimi, škodljivci in pleveli. V besedilo so se vrinile neaktualne informacije v zvezi s pripravki, s katerimi škropimo določene rastline, zato se bomo temu podrobneje posvetili v dvojni septembrski številki. Kot je zapisala avtorica na koncu prispevka, je pa najbolje, če se škropljenju izognemo. Bralkam in bralcem se za napako opravičujemo, obenem pa vabimo, da tudi sami pošljejo kak prispevek, nasvet ali vprašanje na temo zatiranja škodljivcev in gojenje raznih rastlin, saj več glav več ve.

Uredništvo

Poletne rane pri živalih kot posledica insektov

Martina Sušec Valentar, dr. vet. med.

Vroči poletni dnevi z visokimi temperaturami neugodno vplivajo na počutje živali, prenekatero težavo pa v tem času povzročajo tudi insekti, kamor spadajo muhe, krvosesne mušice, komarji, brenclji itd. Insekti živali vznemirjajo, pri sesanju krvi pa nastajajo vdorna mesta za različne infekcije in s tem prihaja do širjenja nekaterih infekcijskih in parazitarnih bolezn.

Foto: Žiga Senekovič

Za zatiranje insektov obstajajo na tržišču v ta namen številna in različna sredstva, ki pa jih je treba pravilno uporabiti. Da bomo pri zatiranju muh čim bolj uspešni, se moramo nanje spomniti že spomladi, ko je njihovo število še majhno. Najbolj bomo uspešni, če bomo muham preprečili, da se razmnožujejo. Druga stvar, ki jo moram omeniti, je prisotnost muh pri ranah, še posebej pri krvavečih. Muhe ležejo jajčeca v odprte rane in po 12–24 urah se izležejo ličinke. V samo 4–5 dneh ličinke, velike 2 mm, zrastejo do 2 cm. Hranijo se s tekočino in

odmrlim tkivom okuženih ran. Ličinke se še posebej rade razvijejo v iztrebkih okoli repa. Zarijejo se v kožo in to živalim povzroča izredne bolečine, okoli njih pa se širi tudi neznosen smrad. Take rane je treba najprej spirati, da ličinke zaradi pomanjkanja zraka zapustijo okuženo rano. Če gre za rane pod kožuhom, je treba kožuh ostriči ali obriti in s tem preprečiti umazaniji dostop do rane. Taka stanja po navadi zahtevajo obisk veterinarja, ki oskrbi rano, predpiše ustrezni antibiotik in po potrebi tudi sredstva proti bolečinam.

Šolski čebelnjak

Janez Bauer

Čebelar Jure

V preteklem šolskem letu so na več šolah v mislinjski dolini zaživele čebelarske krožke. Čebelarske krožke vodimo izkušeni čebelarji, mentorji, z eno samo veliko željo: približati mladim življenje čebel.

Na mislinjski osnovni šoli vodi čebelarski krožek Jure Tasič. Celotno njegovo življenje in delo sta se odvijala v naravi in zato mu tudi življenje čebel ni bilo tuje. Kmalu si je omislil čebelnjak na domu, pa nato še drugega v drevesnem duplu in še enega v Šentflorjanu, tako da ima s čebelami polne roke dela. Pa tudi ogromno znanja in izkušenj si je pridobil ob skrbi za svoje ljubljence. Zato ni naključje, da je prav on prevzel vodenje čebelarskega krožka na osnovni šoli v Mislinji. Ljubezen do otrok in čebel ga je privedla do tega, da je

oboje združil in tako svoje znanje uspešno prenaša na mladi rod. Naše čebele najraje prebivajo v panju, kjer si uredijo svoje prebivališče. Panje pa smo čebelarji zložili v leseno hišico, ki ji pravimo čebelnjak. V čebelnjaku je središče čebelarjevega dogajanja, tukaj čebelar preživi ure, dneve, tedne in leta. Za vsakega čebelarja so v čebelnjaku najlepši trenutki življenja. Zato smo Slovenci čebelnjake tudi lično obdelali, jih okrasili in porisali, tako da je čebelnjak ena izmed velikih slovenskih značilnosti in posebnosti, saj ga drugje po svetu ne poznajo. Pri čebelarskem krožku pa imajo problem, saj ima mentor krožka do svojega čebelnjaka daleč in zato učencem ni tako dostopen. Zaradi tega se je Jure odločil, da bo čebelnjak postavil kar zraven šole. Skupaj s prijatelji, gozdarji in čebelarji so postavili ličen čebelnjak ob šolskem vrtu.

Čebelnjak stoji na hribčku ob gozdu, za osnovno šolo, obrnjen je proti jugovzhodu, ravno tako, kot mora biti. Svoje je pripomoglo tudi vodstvo šole, ki je za čebelnjak nabavilo panje, pa tudi župan je bil ves navdušen nad to novo pridobitvijo. Da bi bil čebelnjak res v okras šoli in kraju, je poskrbela domačinka, akademska slikarka Jerneja Smolnikar, ki je vse panje unikatno porisala. Nastalo je čudovito prebivališče za čebele, ki bo v prihodnje služilo kot učni čebelnjak za mlade čebelarje. Ta čebelnjak bo verjetno postal tudi priljubljeno zbirališče za vse čebelarje in tudi učni center za vse, ki bi želeli kaj izvedeti o čebelah. Občani občine Mislinja so lahko ponosni na čudovito pridobitev kraja. Čebelnjak je doživel svečano odprtje ob občinskem prazniku, ko ga je blagoslovil tudi župnik Tine Tajnikar.

Otroci so navdušeni ...

20 let Cross Country Cluba Legen

Ida Robnik

Cros Country Club Legen Slovenj Gradec je konjeniški klub, ki je registriran kot športno društvo z osnovno dejavnostjo rekreacijsko jahanje. Letos obeležuje dvajsetletnico delovanja. Svoje delo in dosežke so člani prikazali na prireditvi 22. junija na sedežu kluba in tako proslavili jubilej.

Pred dvajsetimi leti, 25. aprila, so klub ustanovili ljubitelji konj z namenom organizirano razvijati športno rekreacijsko jahanje na območju Mislinjske doline. O tej dejavnosti na območju delovanja ni bilo primernih zgledov, zato so se ozirali na že uveljavljene klube v Sloveniji in Avstriji ter dodajali nove programe in vsebine. Ob osnovni dejavnosti terenskih jež so že kar na začetku delovanja organizirali šolo jahanja in tako poskrbeli za razvoj jahalnega športa na območju Koroške. V dvajsetih letih je v tej šoli pridobilo znanje in naziv jahač 1 oziroma jahač 2 letno med 15 in 25 kandidatov, pretežno mladih. Tako je klub zagotavljal članstvo in razvoj športnih konjeniških dejavnosti. Poleg šole jahanja je klub razvil številne programe za otroke in mladino, med njimi: aktivni jahalni vikendi, počitniško jahanje v maneži, izbirne vsebine za srednješolce ter občasne programe, kot je na primer šola za zdrav življenjski slog. Člani kluba so ponosni na prireditve, ki jih organizirajo z namenom obujanja starih ljudskih običajev iz okolja, v katerem klub deluje, in tako ohranjajo to bogato dediščino zanamcem. Vsako leto spomladi organizirajo prihod zelenega Jurija na konju, nato tradicionalno prireditev jajčarijo, ki so ji dodali malo novodobnega pridiha (vstopnica eno jajce), za pusta sodelujejo s skupinsko masko na konjih v Slovenj Gradcu in Mislinji, v jeseni sledijo ličkanje koruze, kostanjev piknik ter za zaključek leta prihod dedka Mraza, seveda na konju. V Mestni občini Slovenj Gradec klub že nekaj let sodeluje v programu zaščite in reševanja z ekipo konjenikov. Klub redno sodeluje na prireditvah, ki jih organizirajo drugi klubi in društva v

Ustanovni člani Cross Country Cluba Legen, 25. april 1993

Na državnem prvenstvu gozdnih delavcev v Slovenj Gradcu leta 2011 Foto: Polonca Jakob Krejan

koroški krajini ter v Šaleški dolini. Člani redno jahajo na blagoslove konj, ki so v regiji namenjeni druženju in izmenjavi izkušenj rejcev konj in jahalnih društev, sam klub med letom organizira šest do osem takih jež, redno se udeležujejo prireditev, kot je Furmani po cest' peljajo v Podgorju pri Slovenj Gradcu, prisotni so na prireditvah občine Mislinja in MO Slovenj Gradec ter na srednjeveških prireditvah v Slovenj Gradcu in Velenju, za kar je treba veliko priprav in

angažiranja članov. Omembe vredno je tudi sodelovanje članov kluba na državnem prvenstvu gozdarjev predlani na letališču v Slovenj Gradcu, kjer so s prikazom likov dresurnega jahanja navdušili obiskovalce. Enak program so izvedli tudi ob petnajstletnici kluba in seveda letos na proslavi ob dvajsetletnici, kjer so se jim z enakim programom pridružili mladi člani. Redno se udeležujejo tudi tekmovanj, ki jih organizirajo drugi konjeniški klubi v

Nadaljevanje na str. 20

spretnostnih igrah s konji, letos pa že drugo leto igre s konji organizira klub sam. Toliko o dejavnostih, še bi lahko naštevali, veliko je posameznih, enkratnih dogodkov, ki dajejo vrednost in življenje klubu.

Poleg naštetih, uspešnih aktivnosti pa se je kljub soočal tudi s težjimi dogodki, med njimi pred tremi leti s požarom klubskega objekta, danes pa vlaga velike napore v prizadevanja za pridobitev novega najemniškega prostora za delovanje, saj mu na sedanji lokaciji poteče pogodba maja naslednje leto.

Cross Country Club Legen (CCCL) deluje na Zgornjem Legnu v Slovenj Gradcu na najetem zemljišču, kjer ima stajе z enajstimi konji, dva sta klubska, ostali so lastniški. Ostali člani so si uredili hleve na svojih zemljiščih. Trenutno je v klub včlanjenih 70 članov. Prva leta delovanja je klub organiziral velike tombole in si na ta način pridobil potrebna sredstva za delovanje. Danes ga financirajo lastniki, delno pa se stroški pokrivajo s sredstvi Športne zveze in MO Slovenj Gradec, in sicer za dejavnosti, za katere klub kandidira na razpisih.

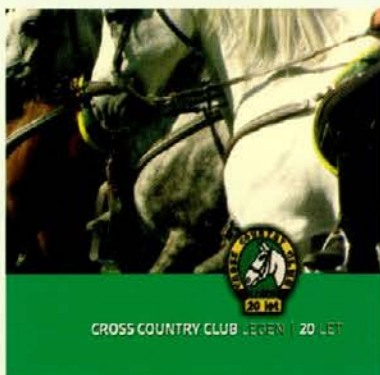

Enota konjenikov CZ na usposabljanju

Opravičilo

Cross Country Club Legen je ob dvajsetletnici izdal bilten. Na četrti strani je objavljena fotografija s podelitve srebrne plakete klubu za dvajsetletno delo. Pod fotografijo je zapisano napačno ime športnice, ki podeljuje priznanje, in sicer je omenjena plavalka Sara Isakovič. Dekle, ki podeljuje plaketo je judoistka Raša Sraka. Obema vrhunskima športnicama se za neljubo napako opravičujem.

Urednica biltena: Ida Robnik

Kresničke 2013

Ida Robnik

Foto: Cirila Čeru

Prihod na CCCL

Ženska konjenica koroške Kresničke si je letos trasirala pot na Sleme pod Uršljo goro. Dvodnevne ježe, 28. in 29. junija, se je udeležilo deset jahačic s Koroške in iz Štajerske, starih med 14 in 62 let.

Konjenico je odlično pripravila in po gozdnih poteh, delno po gozdni učni poti Plešivec, vodila Breda Čeru, članica CCCL. Pohvaliti moramo tudi logistiko Cirile Čeru, Slavka Napotnika in Marjance

Kresničke 2013

Odhod po postanku

Pintar, ki so poskrbeli za vse potrebno za jahačice in konje. Ustanoviteljica ženske koroške konjenice Kresničke Leonarda Pirmanšek pa že

razmišlja o prihodnji konjenici naslednje leto, ki bo jubilejna, deseta, in gotovo zanimiva, z udeležbo še večjega števila članic.

Hram učenosti in kulture v Lehnu bogatejši za prizidek z odrom

Mag. Jože Marhl

Začetek prireditev ob letošnjem prazniku Občine Podvelka, osrednje praznovanje bo avgusta v Lehnu, je bil 22. junija slovesen, saj so v Lehnu predali namenu nov prizidek z odrom pri Podružnični šoli Lehen. Določen

del sredstev za to investicijo, vredno dobrih 50.000 evrov, so pridobili tudi iz naslova Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) – ukrep Obnova in razvoj vasi.

Številne zbrane je pozdravila in nagovorila predsednica sveta Vaške skupnosti Lehen Marjanca Hrastnik, ki se je med drugim tudi zahvalila vsem, ki so prispevali svoj delež k uresničitvi dolgoletne želje krajanov za večji prireditveni prostor v Lehnu, ki je bil nujno potreben. Zbrane na svečanosti so še nagovorili župan Občine Podvelka Anton Kovše, predsednica KUD Lehen Anica Ričnik in ravnateljica OŠ Brezno-Podvelka Irena Jelenko. Vsi govorniki na slovesnosti so skupaj prerezali trak in predali novi oder svojemu namenu. Program, ki ga je povezovala Sanja Tacer, so obogatili domači mešani pevski zbor z zborovodkinjo Barbaro Mrak, dramska sekcija KUD Lehen, učenci PŠ Lehen, otroci iz vrtca Lehen in učenka Ana Grdadolnik na klavirju. Za sladke dobrote so poskrbele prizadevne domačinke.

Prerezali so trak

Nastop mešanega pevskega zbora KUD Lehen

GLI d.o.o.

Gozdno lesni inženiring

Razvojni CEnter

KOROŠKEGA

GOspodarstva

GG
inpo d.o.o.

Viharnik

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d.
Voranečev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

telefon: 02 88 39 480

faks: 02 88 42 684

e-mail: viharnik@gg-sg.si

Direktor:

Silvo Pritrznik

Glavna in odgovorna urednica:

Marta Krejan, prof.

Uredniški odbor:

Marta Krejan, Ida Robnik, Danijela Zaveršnik,
Saša Šuhel, Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik

Lektorica:

Marta Krejan, prof.

Fotografija na naslovnici:

Bogastvo poletja

Foto: Žiga Senekovič

Oblikovanje in grafična priprava:

Unigraf - Igor Senekovič, s. p., Prevalje

Tisk:

ZIP center, d. o. o., Ravne na Koroškem

Na podlagi mnenja ministrstva za Informacije z dne 30. 1. 1992 je Viharnik proizvod informativnega značaja (tj. tarifne številke 3).

Priznanje četrtne skupnosti Štibuh Anamariji Jeromel

Franc Areh

Anamarija Jeromel je zelo aktivna na več področjih, tudi v prostovoljstvu, zato jo srečujemo skoraj na vsakem koraku. Ko se je upokojila, je njeno prostovoljno delo še bolj zaživel.

Že več kot 17 let je aktivna je pri organizaciji Rdečega križa v Starem trgu. Prav tako aktivno pomaga ljudem, potrebnim pomoči, med katerimi so predvsem invalidi, starejši in pa tudi mlade družine z majhnimi otroki. Ni pa dejavna samo na teh področjih. Zelo vestno skrbi za cerkev svete Radegunde v Starem trgu, da je vedno lepo okrašena, ne le za velike praznike. Pri izbiri cvetja je zelo iznajdljiva, kolikor ga nima sama doma okoli prelepe hiše, ga pa dobi pri svojih prijateljih in znancih. Za tako aktivno Anamarijo so se na svetu mestne četrti Štibuh odločili, da letošnje priznanje podelijo prav njej.

Dan policistov in policijskih veteranov Koroške

Franc Areh

Vsako leto se policisti in veterani Sever spomnijo na dogodke leta 1991, ko so tod okoli potekali boji. Žal so takrat morali za našo Slovenijo žrtvovati življenja tudi mladi fantje in prav zato se jih vsako leto 28. junija tudi spominjamo.

Že v soboto je v Šmartnem potekala tekma v malem nogometu – memorial za padlega Željka Ernoiča – in ob tem so na njegov grob položili cvetje ter prižgali sveče. 28. junija pa so bile slovesnosti na mejnem prehodu Holmec, kjer so policisti veterani Sever, predstavniki teritorialne obrambe slovenske vojske in predstavniki raznih organizacij prav tako položili cvetje in prižgali sveče. To je potekalo ob številnem spremstvu

Polaganje cvetja pred grobnico pri bolnišnici v Slovenj Gradcu Foto: Dušan Stojanović

Spominska slovesnost na mejnem prehodu Holmec Foto: Franc Areh

praporov. Prav tako so položili vence pri grobnici herojev v Slovenj Gradcu, kjer je tudi spomenik padlim za Slovenijo, Bojanu Štumbergerju, Željku Ernoiču in Vincetu Repniku. Ob tem so obiskali še njihove grobove. Visoki predstavniki na teh komemoracijah so povedali, da spomin na te težke dogodke nikakor ne

sme zamreti. Popoldne tega dne je na Viču pri Vrajenku potekala še proslava ob dnevu koroških policistov in policijskega društva Sever za Koroško. Naj nam ti dogodki iz leta 1991 ostanejo v trajnem spominu na tiste težke čase.

Na pomoč!

Adrijan Zalesnik

Neponovljiv in rekorden uspeh libeliških gasilcev je bil zaključen z regijskim tekmovanjem v Otiškem Vrhu in v Slovenj Gradcu v soboto, 22., in nedeljo, 23. junija 2013.

Že po občinskem tekmovanju je bilo pričakovati lep uspeh libeliške "požarne brambe".

"Kar boš sejal, to boš žel," pravi star pregovor. Setev libeliških gasilcev je bila dobra. Kaj dobra?! Odlična, rekordna! Nikoli v zgodovini PGD Libeliče, ki beleži že preko 120 let delovanja, se ni toliko ekip kvalificiralo na državno prvenstvo. Od skupno enajstih ekip iz PGD Libeliče se jih bo kar osem udeležilo državnega prvenstva. Za skupnost, ki šteje le okoli 600 prebivalcev, je to zavidanja vredno število (cca 12 % prebivalcev).

Občinsko gasilsko zvezo Dravograd in obenem KS Libeliče bodo na državnem prvenstvu, poleg drugih, zastopale naslednje ekipe iz PGD Libeliče: pionirke, mladinke, članice A, starejše gasilke, mladinci, člani A, člani B2 in starejši gasilci.

Iskrene čestitke je treba izreči vsem, ki so pridno vadili, tudi tistim, ki so na

Gasilci za vse – vsi za gasilce! Na pomoč!

tekmovanju imeli smolo. V šali povedano: Libeličanom so včasih rekli, da živijo v *kartofel dorfu*, danes pa jim s kančkom zavidanja rečejo, da so gasilska vas. Ponosni so na to! Gasilci, ki so pomagali krojiti že plebiscitno dogajanje v letih 1920–1922, sedaj ustvarjajo vzdušje in uspehe, ki bodo prav tako zapisani v kroniko kraja in občine.

O kraju in datumu državnega tekmovanja boste pravočasno obveščeni, da si boste lahko vzeli čas in pospremili ekipe na tekmovanje. Delček uspeha je treba pripisati tudi navijačem, ki bodrijo udeležence na tekmi.

Več fotografij si lahko ogledate na www.libelice.si.

Vaški piknik v Žabngradu

Mateja Uršnik

Obveljala je beseda iz lanskega leta! Malo volje in nekaj sosedov, ki so pripravljeni pomagati pri organizaciji, pa nam je tudi letos uspelo, da smo se zbrali in pripravili piknik v svoji vasi, znani kot Žabngrad.

Veste, to je nekje sredi Vrh, kjer stoji cerkev sv. Urbana, tista, ki ima "kriv turn". Sedaj sem prepričana, da veste, kje to je.

Naš "slavni" turn

Žabngračani se vsako leto srečamo na vaškem pikniku

Vaščani, sedanji in tisti, nekoč stanujoči v Žabngradu, smo se v soboto, 29. junija, zbrali in poveselili. Ob dobri jedi (pri tem gre posebna zahvala Nadi, Boštjanu in Gregi) in hladnem pivu se je dan hitro prevesil v večer. K pogovoru smo dodali še nekaj pesmi in se nato pozno ponoči dobre volje poslovili.

Tako kot lani je tudi letos nekaj povabljenih upravičeno manjkalo, zato bomo s tradicijo nadaljevali še naprej, morda se kdaj zberemo vsi. Določen je tudi že glavni organizator za naslednje leto, zato vas sedanje in bivše Žabngračane obveščam, da drugo leto približno ob istem času nasvidenje.

"Žar mojstra"

Obisk pri Vladu Smrečniku

Obnova mlinskega kolesa

Ivan Rus

Na tedenskih srečanjih skupine za samopomoč Vrtnice, ki v Pamečah deluje že štiri leta, prebiramo tudi moje zgodbe in se pogovarjamo o našem delovanju. Moj zapis z naslovom Zgodba življenja je bil članom skupine zelo všeč. Voditeljica Danica je dala idejo, da bi rada spoznala ta dva plemenita človeka, ki ju tam opisujem. Tako sem se povezal s prijateljem Vladom in ga prosil, ali ga lahko obiščemo. Možakar namreč

Vlado Smrečnik (levo) in Ivan Rus s svojima ženama ob čudovitem mlinskem kolesu

ročno izdeluje čudovite stvari iz lesa. Ni jih mogoče ustrezno opisati, moraš jih videti.

Obiskali smo ga nekega dopoldneva v začetku maja v njegovem kraju Vas, ki leži nekaj kilometrov vzhodno od Radelj ob Dravi. Njihova družina si je vzela čas za nas deset obiskovalcev in Vlado nam je razkazal svoja čudovita dela – od stavev za ročno tkanje, kolovratov do stolov, pručk in kapelic. Vnukinja Vesna in gospodinja Bernarda sta nam pa postregli. Njihov kruh je bil tako dober, da se mi še sedaj cedijo sline.

Ko smo si ogledali mojstrsko izdelane predmete, smo se odpeljali na Remšnik, kjer smo uživali v čudovitem razgledu po bližnji in širši okolici. Ogledali smo si cerkev in pokopališče. Gostitelj nas je na poti domov povabil na kavico. Za spomin je vsakemu dal lični miniaturni ribežel.

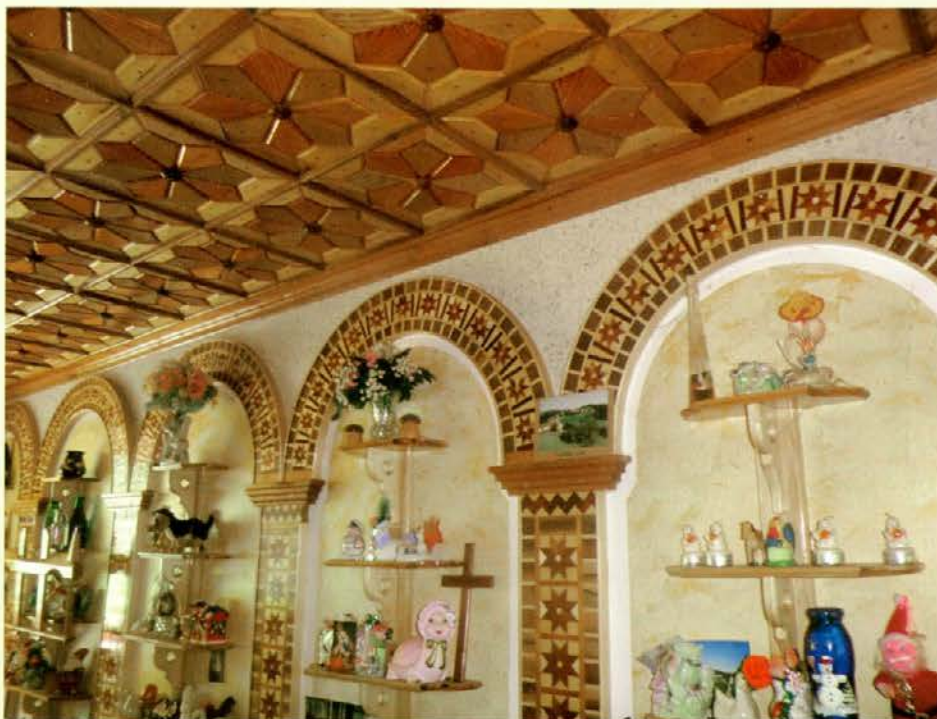
Že dolgo je tega, odkar so utihnili žage in mlini na vodo, z njimi pa tudi rokodelci, ki so jih znali ustvariti. Redko kje še poje žaga in se vrtilinsko kolo in morda se da prešteti na prste ene roke, koliko jih je, ki bi tako kolo še znali narediti.

Vlado Smrečnik je kot otrok, star komaj pet let, že pomagal pri gradnji mlina. To je bilo leta 1936, podajal je orodje dediju in očetu. Morda je že takrat dozorela v njem želja, da ko bo velik, bo delal mlinska kolesa in z njimi pripadajočo opremo. Električna je bila kriva, da so začeli mlini izginjati. Na Vaškem potoku, kakor se potok imenuje, je bilo okoli dvajset mlinov.

Leta 2000 je na Remšniku, kjer se ukvarjajo s turizmom, Ivan Repnik sklenil, da bo obnovil mlin. Za obnovo je poskrbel Vlado Smrečnik, trajala pa je eno leto. Seveda so istega leta mlin tudi zagnali in ta je sedaj turistična atrakcija. Po nekaj letih je bilo treba mlinsko kolo obnoviti. To delo je zopet prevzel Vlado, čeravno je dopolnil dvainosemdeset let. Z bratom Tonetom sta izdelala kolo iz hrastovega lesa. Delala sta pod milim nebom in vreme jima večkrat ni bilo naklonjeno, saj je pošteno deževalo. Vendar jima ni vzelo volje. Nastalo je prečudovito mlinsko kolo z obsegom nekaj čez deset metrov. Ustvarjeno je bilo z neverjetno natančnostjo. Škoda je, da ni bilo zraven kakšnega mladega pomočnika, ki bi prevzel tradicijo.

V uredništvu Viharnika se Vladu Smrečniku zahvaljujemo za čudovit spomin.

Občudovanja vredni leseni izdelki Vlada Smrečnika

Peli in plesali so jih mati moja

Duša Kompregj

Zadnjo soboto v juniju smo se članice in člani Folklorne skupine Gozdar Črna na Koroškem udeležili že tradicionalne prireditve Peli in plesali so jih mati moja v Moščancih. S tamkajšnjim kulturno turističnim društvom uspešno sodelujemo že vrsto let, zato smo se z veseljem odzvali na njihovo povabilo ter zaplesali na letošnji prireditvi, ki so jo poimenovali Moščanka, po jabolku.

Na steljeraji so pobi izbirali svojo plesalko tudi v Moščancih.

Ples z jabolkom moščonkom v Moščancih

V Prekmurje sta se z nami odpravili tudi magistra Romana Lesjak, županja Občine Črna na Koroškem, in Vesna Burjak, predsednica Zveze kulturnih društev Črna na Koroškem.

Celotna rdeča nit dogodka so bila jabolka in vse, kar je povezano z njimi.

V Moščancih so z jabolkom moščonkom na glavi plesali tudi koroški folkloristi Foto: Gorazd Mlinšek

V popoldanskem času se je odvijal pester spremljevalni program, v okviru prireditve je bila pripravljena tudi razstava z naslovom Od jutra do večera z jabolkom. Razstavljene so bile tudi jedi iz jabolk, ki smo jih obiskovalci lahko poskusili. V večernih urah je sledila kulturna prireditev, ki je bila zelo dobro obiskana.

Najprej je župan Občine Puconci Ludvik Novak slovesno odprl društvene prostore za etno-kulinarične programe v okviru projekta Moščonka med Moščanci in Budinci ter ključke predal predsednici KTD Moščanci Marti Horvat. Nakar sta sledila nastop s predstavitvijo folklornih skupin od blizu in daleč ter tekmovanje v plesanju z Moščanko. Poleg nas, FS KD Gozdar, so na odru zapeli in zaplesali še člani KUD Zabok s Hrvaške, KUD Budinci in KTD Moščanci, članice slednje skupine so zapele tudi tri pesmi in s tem, poleg fantov, ki so predstavili prešanje jabolk, popestrile večerni program. Preden se je začel družabni večer s plesom, smo vse skupine v zahvalo za udeležbo na prireditvi prejele drevo oziroma

moščonko, člani KTD Moščanci pa so prejeli priznanja za pet-, deset- in petnajstletno sodelovanje v društvu. Sledila sta večerja in prijetno druženje s plesom še pozno v noč.

Od KTD Moščanci sta prevzela sadiko moščonke za zahvalo za sodelovanje na folklorni prireditvi umetniška voditeljica folklorne skupine Mojca Kovač Piko in predsednik KD Gozdar Gorazd Mlinšek.

Folklorni večer je popestrila folklorna skupina KUD Zabok s Hrvaške Foto: Gorazd Mlinšek

Šport

Upokojenško društvo Mislinja na Lovrenških jezerih

Mirko Tovšak

Letošnji julijski pohod so rekreativci Društva upokojencev Mislinja izkoristili za ogled Lovrenških jezer. Ta jezera, ki jih je med 11 in 22 (odvisno od količine padavinskih voda), ležijo na nadmorski višini približno 1520 metrov v povirju potokov Radonje, Mislinje in Velke.

Dostop do njih je mogoč iz smeri Rogle, Peska ali Ribniške kočice, boljši poznavalci pokrajine nad Komisijo pa poznajo tudi pot, ki vodi od Poka do Lovrenških jezer. Tako lahko iz Mislinje najdemo pot do Lovrenških jezer iz Komisije preko Rogle ali preko Poka. Je pa treba povedati, da ti dve poti nista posebej markirani in označeni. Lovrenška jezera zajemajo velik naravni kompleks med Jezerskim vrhom in Roglo. Pokrajina okrog jezer je porasla pretežno z nizkimi borovci, med jezeri pa je sedaj obnovljena planinska pot, ki je tlakovana z lesenimi podnicami, ki omogočajo varno hojo po razmočenih tleh. Obnovo poti so v lanskem letu opravili zaposleni na Zavodu za gozdove in na GG Slovenj Gradec skupaj z ostalimi deležniki, ki se ukvarjajo z ohranjanjem naravne dediščine na tem gozdnem območju. Celotna površina, na kateri ležijo ta jezera, obsega kar 16 hektarov površin, poraslih pretežno z nizkimi borovci, ki na robu prehajajo v smrekov gozd. Jezera si je res vredno ogledati, še posebej zato, ker so relativno lahko dostopna in so tudi mednarodno znana kot turistična znamenitost. Skupina članov Društva upokojencev, ki v poletnih mesecih vsak prvi torek organizira pohod na manj zahtevne planinske ture, se je za dostop do Lovrenških jezer odločila iz smeri Rogle,

Celotna skupina pred kočico na Pesku

nato pa vrnila nazaj preko Peska. Na pohodu je bilo 33 rekreativcev. Naslednji pohod, organizirajo ga skupaj s Planinskim društvom Mislinja, ki bo prvi torek v avgustu, pa bodo namenili ogledu Karavank med Ljubeljem, Zelenico in Begunjščico.

Razgledni stolp omogoča celovit pogled na Lovrenška jezera.

Lep pogled na eno izmed jezer

Nadaljevanje na str. 28

United world games 2013

Nina Kotnik

Od petka, 21. junija, do nedelje, 23. junija 2013, smo odbojkarji in odbojkarice Mislinje sodelovali na težko pričakovanih igrah v Celovcu: *United World Games*. Tja smo se odpravili kot ženska ekipa starejših deklic in kot moška ekipa starejših dečkov, kar pomeni, da smo tekmovali v skupini U15.

Za žensko ekipo smo sodelovale: Ana Marija Vovk, Teja Pogorevc, Lucija Skarlovnik, Nina Kotnik, Sara Oder, Neža Smonkar in Neža Kotnik. Deklice smo v svoji skupini zmagale na vseh tekmah in s tem zasedle prvo mesto v skupini. Nato smo se z zmago v četrtfinalu prebile do polfinala, kjer smo dobesedno pometle s konkurenco. V finalu nam je zmaga za las ušla in tako smo tekmo izgubile po odigranem tretjem setu.

Malo več sreče pa so imeli fantje. Ekipo so sestavljali: kapetan Bine Oder, Lovro Miklašič, Mark Vetric, Jan Oder, Matevž Pušnik, Tilen Pečnik in Nejc Sterkuš. Zmage v skupini so jim prinesle prvo

Fantje so stali na najvišjih stopničkih.

mesto, potem pa so ravno tako borbeno nadaljevali pot do finala. Kljub napetemu finalu so na koncu stali na najvišjih stopničkih.

Ne smemo pozabiti na trenerje, ki so vsem skupaj pomagali do odličnih

rezultatov: Tomo Skarlovnik in Viki Vovk (pomočnik) za deklice, in Urban Oder ter Miroslav Plevnik za dečke, hvala vam! Imeli smo se *super*, obenem pa dosegli še odlične rezultate. Čestitke vsem!

Dekleta so dosegla odlično drugo mesto.

90 let Amalije Kimperk

Jožica Merzdovnik

Amalija Kimperk praznuje

V juliju praznuje 90 let Amalija Kimperk iz Mislinjske Dobrave. Rodila se je 22. julija 1923 v Komisiji na Pohorju v številčni družini kot tretji otrok. Že v rani mladosti je morala poprijeti za vsako delo, da je razbremenila mamo in očeta.

Kot 18-letno dekle se je soočala z grozotami vojne. Pomagala je partizanom s šivanjem in raznašanjem pošte. Med vojno so jo deportirali na delo v Šentlenart pri Brežicah, od koder se je leta 1945 vrnila domov.

Konec leta 1949 je posvojila nečakinjo Sabino, hčerko sestre Pepce, ki je umrla. Leta 1952 je spoznala Jožeta Kimperka in se z njim poročila. Preselila sta se h Godcu pod Uršljo Goro, kjer je mož delal kot gozdni delavec GG Slovenj Gradec. Sredi uršljegorskih gozdov sta si ustvarila družino. Rodili sta se jima hčerki Malčka in Jožica. Amalija je bila skrbna mati, dobra gospodinja, pomagala pa je tudi pri najrazličnejših delih na sosednjih kmetijah. Pri Godcu so se radi ustavili poleg gozdnih delavcev tudi planinci,

katerim je Amalija z veseljem ponudila domače kisló mleko, sir in druge domače dobrote.

Leta 1964 so se preselili v Mislinjsko Dobravo, kjer sta si z možem ustvarila nov dom. Mož je hodil na delo na GG, Amalija pa je priložnostno delala v takratni zadrugi v Slovenj Gradcu, gospodinjila, šivala in varovala otroke. Ti se jo najbolj spominjajo po pripovedovanju pravljic. Najraje je varovala vnukinji Ksenijo, Marjetko in vnuka Mateja. Danes rada popestuje pravnuka Marcela in pravnukinjo Tiaro. Že kar nekaj let je minilo, ko je postala Amalija vdova, a kljub temu ni ostala osamljena. Ob strani ji stojita hčeri. Preselila se je k hčerki Malčki, kjer preživlja svojo starost in v krogu domačih obuja spomine na prehojeno devetdesetletno zanimivo in pestro življenjsko pot. Vsi njeni ji želimo še veliko zdravja in prijetnega počutja med nami!

Študijski krožek "Pahernikova šola na Bolfenku"

Mentorica krožka **Jerneja Čoderl**

Na Krajevni enoti ZGS Radlje tečejo študijski krožki že od leta 2000. Letos smo zaključili že dva – o splavarjenju na reki Dravi, ki ga je vodila sodelavka Zdenka Jamnik, in na kresno noč krožek o bolfenški (volbenški) šoli, ki sem ga vodila avtorica prispevka.

Začetki študijskega krožka Pahernikova šola na Bolfenku segajo dobro leto nazaj, ko sem se naključno seznanila s fotografijo iz leta 1939, ki je bila posneta v zimskem času ob severni steni cerkve sv. Bolfenka v Hudem Kotu v občini Ribnica na Pohorju. Fotografija me je usmerila na razmišljanje o številu otrok, ki so tako visoko v planini pod Kopami obiskovali pouk pred drugo svetovno vojno. Na posnetku sem jih naštel 23 in na dan nastanka posnetka je kdo od učencev pri pouku lahko še manjkal. Zanimalo me je, kdo so bili učenci. Med učenkami sem kmalu odkrila svojo pokojno mamo, ki je bila rojena 1926. leta. Na kmetiji Kralj je gospodar Anton Miklavc prepoznal večino imen in priimkov otrok na posnetku. Temu je sledilo delo skupine, ki se je povezala v študijski krožek. Zadali smo si nalogo, da obudimo spomine na nekdanje šolske dni na Bolfenku v Hudem Kotu s pripovedjo in fotografijo.

Začetek pouka na Bolfenku sega v leto 1882, ko je šola na pobudo kmetov začela delovati v objektu Pahernikove logarnice. Pred 100 leti, leta 1913, je gozdarski inženir in veleposestnik Franjo Pahernik dal zgraditi nov objekt v neposredni bližini logarnice, kjer se je potem odvijal pouk za prve štiri razrede osnovnošolcev. Med vojno pouka ni bilo, ponovno so začeli poučevati leta 1946. Člani študijskega krožka so hodili v bolfenško šolo pred vojno in v povojnem času. Ana Ramšak in Alojzija Kun sta bili šolarki na Bolfenku pred letom 1941, Marija Gosak, Milan Švajger, Marica Ramšak, Jožef Šmid, Danica Osrajnik, Zvonko Čoderl, Ivan Čoderl in Dragica Čoderl pa so obiskovali pouk v Hudem Kotu po letu 1956 in do leta 1969. Leta 1972 je podružnična štirirazrednica

Šola na Bolfenku na posnetku levo, desna stavba je zgradba logarnice.

Osnovne šole Ribnica na Pohorju na Bolfenku zaprla vrata.

Člani študijskega krožka so obudili spomine na sošolce, učitelje, na številne nepozabne dogodke in doživljanje na Bolfenku. Pouk se ni odvijal le v šolski učilnici, kjer sta v klopih sočasno dopoldne in popoldne sedela dva razreda, skupaj 1. in 2. ter 3. in 4. razred, učitelji so otroke učili delati (urejali so okolico šole, gojili so lončnice), seznanjali so jih z osnovnimi življenjskimi vrednotami pri pouku in izven razreda. Športna vzgoja se je odvijala na mali ravnici ob cerkvi, odhajali so v svet, ko so se namenili na šolske izlete na Pungart ali pa malo dlje z avtobusom od Švičeve ravne v Radlje ali v Vuzenico. Tako so razen svojega malega sveta sredi pohorskih gozdov odkrivali tudi tistega večjega in oddaljenega v Dravski dolini. Učitelj Adi Lesjak, ki je dobil svojo prvo službeno mesto v podružnični šoli s kombiniranim poukom za prve štiri razrede na Bolfenku, je opisal težavnost takšnega poučevanja in zadovoljstvo, ko je med vedoželjnimi "pohorskimi koreninami" doživljal pedagoške uspehe, spoznaval učence in se jim razdajal. Namen delovanja študijskega krožka ni bil dosledno zgodovinsko ali kronološko osvetliti dejstev o šoli na Bolfenku. V skupini smo obudili spomine, vezane na šolo, ki so ostali zasidrani v glavah in

srcih učencev in učitelja. Morda se nam je zapisala kakšna netočnost ali pa smo kakšno pomembno dejstvo zanemarili. Gotovo še mnogi nekdanji šolarji bolfenške štirirazrednice čuvajo pomembne spomine, pa v delo krožka niso bili vključeni. Zapisani spomini in nekaj starih fotografij so zbrani v drobni brošuri, ki je bila ob finančni podpori Pahernikove ustanove, na pobudo predsednika njene uprave Maksa Suška, natisnjena v 300 izvodih. Slovnici pregled besedila je omogočil ravnatelj Osnovne šole Radlje ob Dravi Damjan Osrajnik in ga je naredila Blanka Dlopst. Oblikovanje gradiva pred oddajo v tiskarno je podprl vodja OE ZGS Slovenj Gradec spec. Milan Tretjak, z veliko mero znanja in občutka pa ga je opravil Ivan Štornik. Pri zbiranju starih fotografij iz časa delovanja šole na Bolfenku so pomagali mnogi iz Hudega Kota. Nekateri so nam dali na razpolago fotografije iz družinskih albumov, drugi so sodelovali pri prepoznavanju nekdanjih učencev na posnetkih. Ker se je na Bolfenku vzporedno s poukom odvijalo tudi poučevanje verouka, nam je z arhivskimi posnetki pokojnega župnika Franca Bračiča pomagal župnik Fredi Mlinarič, ki vodi župnijo Ribnica na Pohorju, katere ena od podružničnih cerkev je tudi cerkev sv. Bolfenka. Vsem se krožkarji iskreno zahvaljujemo za pomoč. Nič ne bi nastalo, če nas ne bi podprli. Tudi predstavitev krožka v Pahernikovi logarnici na Bolfenku 22. 6. je bila uspešna, ker so številni na različne načine prispevali k dogodku: s svojo prisotnostjo, s peko peciv, s pripravo glasbenih vložkov sta se vključila Špela in Miha ... Hvala!

Več generacij učencev in učitelja na Bolfenku na predstavitvi študijskega krožka. Z leve stojijo: Jožica Turjak, Marija Gosak, Dragica Čoderl, Jožica Moškon, Marica Ramšak, Jožef Švajger, Milan Švajger, Tone Švajger, Marija Mithans, Jože Šmid; z leve sedijo: Ana Ramšak, Alojzija Kun, Adi Lesjak, Zvonko Čoderl, Marica Naglič in Avgust Švajger.

Zgodbe s podstrešja

Služba v Kmetijski zadrugi

Marjan Čuješ

Med mojimi prestopi v službah ni bilo nikoli prostega dne. Ko sem končal z delom na Poslovni zvezi v Dravogradu in se z večernim vlakom vrnil domov na Prevalje, sta me tam pričakala z avtomobilskimi ključi v rokah direktor Zadruga in gozdar Jože. Imeli so nov džip, nihče od vodilnih ljudi pa takrat še ni imel vozniškega izpita. Že naslednji dan smo odšli na daljše službeno potovanje na Hrvaško, nakar so me v naslednjih dneh čakale druge naloge. Za združne potrebe sem moral organizirati servisno delavnico za vzdrževanje traktorjev, kosilnic in škropilnic, ki smo jih uporabljali pri delu v kmetijstvu.

Do mojega prihoda je za te zadeve skrbel Jože Rac iz Šentanela in je bil zelo vesel, da se je rešil teh skrbi, saj je bil po poklicu čevljar in se je na stroje manj spoznal. Od njega sem prejel le blok naročilnic ter štampiljko in to je bilo pri prevzemu službe vse. Zadruga je imela v najemu manjši objekt, dovolj velik za predvideno servisno dejavnost, in vanj je bilo treba namestiti le osnovno orodje in sposobnega mehanika. Pri tem smo imeli srečo, kajti ravno takrat je končal kmetijsko strojno šolo Matija Močilnik, sin s Škofove kmetije na Lokovici, ki se je v poznejših letih razvil v najboljšega mehanika kmetijskih in gradbenih strojev na Koroškem. Predano se je lotil svojega dela in rezultati so bili kmalu vidni. Po terenu sva zbrala posojene kosilnice in druge manjše stroje, jih uredila in evidentirala. Uslug male delavnice pa so se radi posluževali tudi kmetje. Še vedno sem vozil džip za potrebe uprave in nabavne službe. Veliko združno skladišče, ki ga je že tedaj vzorno vodil Rudi Podričnik, pa je kmalu preraslo v uspešno trgovino s kmetijskimi stroji in potrebščinami za kmete. Z gozdovi, ki so spadali pod KZ Prevalje, je skrbno ravnal gozdar Jože Zabukovec, kajti les je tudi Zadrugi, tako kot kmetom v hudih časih, pomagal pri likvidnih težavah, saj od kmetijske dejavnosti že

tedaj ni bilo velikih koristi. Razdrobljeno kmetijstvo v Mežiški dolini je bilo trn v peti takratne skupne Koroške občine na Ravnah, zato si je prizadevala za združitev Kmetijske zadruga in Kmetijskega posestva Javornik. Medtem ko se je naša KZ ukvarjala le z živinorejo, so se na Javorniku poleg tega še s hmeljsko proizvodnjo. Od predvidenih povezav vseh Zadrug v Mežiški dolini je do takrat uspela le združitev z mežiško, medtem ko KZ Črna ni pristopila, saj kmetijstvo ni bilo njena dejavnost, je pa z odkupom in prodajo kmečkega lesa sama kar dobro shajala. Združitev s KP Javornikom ni uspela, zato je bilo treba direktorja KZ umakniti z njegovega mesta. Če njegova samovolja ni bila po godu šefom v ravenski občini, je pa večkrat koristila kmetom in tudi KZ sami v obliki kakšnega odseka na črno zgrajene ceste do posestva, ki ga je upravljala, in ki je zaradi zahtevne dokumentacije sicer ne bi bilo.

Da se tudi nekoč, ko je bila na oblasti le ena stranka, metode za postavitve svojih ljudi na prava mesta niso razlikovale od današnjih, ko jih je na oblasti več, priča takratni primer v naši Zadrugi, pri katerem sem sodeloval tudi sam. Kot šofer za službene potrebe podjetja sem bil nehoti vpet v vsa ta dogajanja. Pravega razloga za zamenjavo direktorja nisem nikoli izvedel, dejstvo pa je, da je na njegovo mesto prišel dobrodušni kmetijski strokovnjak iz okolice Ruš, za katerega so ob njegovem prihodu priskrbeli le skromno sobo v gostilni, ne pa tudi stanovanja za njegovo družino. Kot da so že takrat vedeli, da se na tem mestu ne bo dolgo zadrževal. Ker razmer na naši Zadrugi ni poznal, se je lahko srčno zavzemal za združitev vsega kmetijstva v dolini. Veliko sestankov s kmeti in združnim svetom, v katerem sem že sodeloval tudi sam, je bilo treba, da je končno le prišlo do te združitve. Starejši kmetje in nekaj članov uprave je še zmeraj nasprotovalo tej zvezi, ker so vedeli, da javorniško posestvo s svojo dejavnostjo slabo shaja, nima pa gozda, s katerim bi pokrivalo izgubo. Odločen je bil zadnji

sestanek s predstavniki KP Javornik. Pred naš združni svet je stopil z elaboratom v roki mlad inženir agronomije in predstavil poslovanje podjetja v tekočem letu, ki se bo kmalu zaključilo, in to s pozitivnim rezultatom. Največ je zalegla obljuba, da bodo nekaj malega ob zaključku leta še delili. Jaz sem mu verjel in verjetno pomagal pri tesni odločitvi o združitvi. Zgodbe pa s tem še ni bilo konec, saj so združni svet kmalu spet sklicali z obrazložitvijo, da bomo veliko prihranili, če se izvede združitev še pred novim letom in ne po njem. Seveda smo bili za to. Razočaranje je pa sledilo potem, ko smo izvedeli, da je morala KZ Prevalje še pred iztekom leta nakazati kar nekaj milijonov takratnih dinarjev, da je pokrila izgubo Kmetijskega posestva Javornik. Ob tem spoznanju sem bil silno razočaran. V mojih očeh je mladi agronom izgubil vse spoštovanje in tega nisem mogel skriti, niti pri najinih poznejših srečanjih ne, pa čeprav ga pri tem ravnanju verjetno niso vodili lastni interesi, ampak navodila politike, katere ost je kmalu občutil tudi sam. On je svojo nalogo nehoti opravil s tem, da je prišel zamenjat osebo na direktorskem mestu, nato pa je podobno usodo doživel tudi sam. Po določenem času se je razočaran vrnil v svoj kraj, na njegovo mesto pa je prišel že prej omenjeni inženir agronomije. Najbrž je bil tak razplet načrtovan že na začetku te zgodbe, česar pa mnogi od nas, ki smo pri teh zamenjavah sodelovali, nismo vedeli. Na spoznavnem večeru in skupni veselici smo se pravkar združeni delavci vkljub temu kar dobro imeli. Sodeloval sem celo v šaljivi pesmi, za katero sem se šele doma zavedal, da je bila namenjena meni. Kar v narečju jo je zapel stari šaljivec Frankovič, ki je do tedaj vodil strojni park in delavnico na Javorniku. Zvenela pa je takole: "Je pa drug pršov, ki je bolj debelga imov, jaz sem pa svojga skrov, pa sem šov!"

Žanjice in gospodar Viktor Poplaz so se fotografirali na Vrham po vojni leta 1945.

Bilo je nekoč ...

Marija Čas s Sel nam je poslala dve zanimivi stari fotografiji, za kar se ji zahvaljujemo, fotografiji pa v spomin na stare čase objavljamo.

Takole so se na Temnikarjevi domačiji pripravljali na zimo leta 1940.

Zlatko Škrubej

Za šalo ali zares?

MOTI JO

Sodnik vpraša Marto na ločitveni obravnavi: Zakaj se želite ločiti od moža?
Marta pojasni: Mož me vara, a tega sem se že navadila. Nikakor pa ne morem prenesti, da moramo trije spati v eni postelji.

SE OPAZI

Mož zjutraj reče ženi: Draga, danes pa nimaš modrca.
- Joj, kako pa to veš?
- Kožo na vratu imaš tako napeto.

PODOBNOST

Tone v gostilni vpraša prijatelja: Ej, a vidiš tista plešasta tam?
- Vidim, kaj je z njima?
- Na las sta si podobna.

PRAVI ČRNEC

Marija takoj po porodu iz porodnišnice pokliče mamo: Mami, se spomniš tistega moškega, ki je bil na pustni zabavi oblečen v črnca?
- Ja, zakaj?
- Bil je pravi črnc.

IZPLAČA SE

Jože na sejmu prodaja pregorele žarnice po 50 centov. Mimoidoči ga vpraša: Ali si neumen? Kaj pa naj človek počne s pregorelo žarnico?
Jože odvrne: V službi jih zamenjaš.

ŽAL MU JE

Mama okara sina Jurčka: Jurček, kako lahko rečeš svoji sestri, da je neumna? Takoj ji povej, da ti je žal!
Jurček uboga: Sestrica, žal mi je, da si neumna.

USODNA POMOTA

Blondinka po potki v parku potiska voziček. Mimoidoči jo ogovori: Joj, gospa, kako sladek otroček.
Blondinka odvrne: Kako ne bi bil, ko pa sem namesto kontracepcijske tabletko vzela natren.

PAMETNO

Bojan in njegova žena hodita po dolini, nad katero se vzpenjajo mogočne gore. Ona reče: Dragi, kako je tu lepo. Kar brez besed sem ostala!
- No, potem bova pa kar tu ostala.

ZDI SE JI

Blondinki se pogovarjata ob kavici, pa reče ena: Svojega moža imam pa kar malo na sumu.
- Kaj pa je? Zanima drugo.
- Zdi se mi, da mi prvega otroka ni naredil on ...

RECEPT

Martin je prišel k zdravniku na pregled. Po temeljitem pregledu zdravnik reče: Potrebni ste popolnega miru. Predpisal vam bom močne tablete za živce. Tri na dan dajte ženi.

ČRNOGORCI

Prijatelja modrjeta o Črnogorcih, pa vpraša eden: Ali veš, kdaj bodo Črnogorci izumrli?
- Ne.
- Ko bodo doumeli, da je tudi seks delo.

BLONDINKI

Blondinki se sprehajata po travniku, ko naenkrat pridrvi bik. Prestrašeni se zaženeta čez drn in strn, ko ena omaga. Zadihana se ustavi in komaj reče: Ne morem več! Bolje, da rodim tele, kot da me infarkt!

DEDEK

Jurček pripoveduje sošolcu: Naš dedek, osemdesetletnik je naenkrat pogoltnil 20 tablet viagre in umrl. Po pogrebu je moral biti pokrov krste še štirinajst dni odprt.

Je komu mar?

*Le štor sem star, je komu mar,
da nemo v gozdu jaz trohnim,
a dobro vem, da mnogim tu
spomine v mislih jaz budim.*

*Sem videl mnogo jaz ljudi,
sem slišal tiho pare šepetati,
tu slišal smeh in jok boleč
in mnogokrat ljudi lagati.*

*Žal les bo moj nekoč strohnel,
z njim zgodbe vse in vsi spomini,
kot glas zvonika, ki zamre,
vsak dan pod noč tam v dolini.*

*Na trhlem štoru pa, poglej,
je drobna rožica vzcvetela,
morda zato, ti stari štor,
da zgodba ta bi manj bolela.*

*Nekoč bo zraslo spet drevo,
a zgodbe več ne bodo iste,
pozabljen štor bo in ljudje,
in gozd bo spletel nove liste.*

Stanko Grl

Franc Krevzel

21. 5. 1937 – 27. 2. 2013

Pri Komajštru na Zelen bregu je bil rojen 21. maja leta 1937 mami Katarini in očetu Francu kot drugi od šestih otrok. Dvema otrokoma ni bilo usojeno živeti, umrla sta hitro po rojstvu, Ferdo je umrl pred osmimi leti, od njegove družine ga danes spremljata še brat Jože in sestra Fanika. Otroštvo teh otrok je bilo vse prej kot igra, saj so preživljali čas vojne, v izobilju sta bila le strah in pomanjkanje. Oče Franc je odšel v partizane, od koder se kakor mnogi ni vrnil, leta 1944 je padel na Menini planini. Mama je ostala sama z otroki, sama za vse, za preživetje, za delo na domačiji. Pokojni Franc je bil ob koncu vojne star osem let, ko je moral prevzeti odgovornost in delo na kmetiji. Nemogoče si je tako življenje predstavljati danes, a takrat je bilo še težje, saj ni bilo strojev, tako hiša kot tudi poslopja pa so bili stari in dotrajani. Takoj ko je bilo mogoče, se je poleg kmetije zaposlil, težko delo ga je čakalo na Gozdarski zadrugi, kjer je nato delal vse do invalidske upokojitve. Svojo življenjsko sopotnico, izvoljenko Urško je našel nedaleč od doma, pri Jastrovniku, in na domačiji je postalo veselo, ko so se jima rodili Hedvika, Franc in Darinka. Prav tako je za svojega vzel pastorka Rajka in mu bil dober oče. Kako so ga imeli ljudje radi, pove tudi to, da je bil veliko otrokom krstni in birmski boter. Z leti se je očetovska ljubezen spremenila v ponos, ko je dočkal vnuke Jano, Lejo in Davida. Že od najzgodnejše mladosti in skozi vsa ta leta je lahko preživel le zaradi svoje delavnosti. Bil je spreten in iznajdljiv, lotil se je vsakega dela in ga tudi kvalitetno opravil. Prvo delo je bilo gradnja domače hiše, katere se je lotil pri osemnajstih letih in jo v

največji meri zgradil sam. Izpod njegovih neutrudnih rok je nato zraslo še več hiš, še več ostrejših in kuhinjskih štedilnikov. Napeljal je sistem za centralno kurjavo, položil keramiko, vse, kar je bilo treba narediti. Imel pa je še eno ljubezen, ki ji je namenjal največ časa, to so bile njegove čebele. Dolgoletni član ČD Ravne in ČD Prevalje je za zvestobo čebelarjenju prejel tudi odlikovanji Antona Janše III. in II. stopnje. Za svoje male živalce je skrbel, vse dokler mu je zdravje še dopuščalo, zadnji čas pa je moral dogajanje v čebelnjaku spremljati le še z besedo. Bolezen ga je dolgo časa utrujala, ga počasi uničevala, z voljo in željo po izboljšanju je vztrajal do lanskega maja, od takrat naprej pa je bil potreben polne oskrbe in nege. Zanj so domači lepo skrbeli in mu pomagali, za kar jim gre velika zahvala, strokovno pa so jim bili v pomoč patronažna sestra Marjetka in zdravnica Praper-Đordževićeva ter osebje internega oddelka slovenjegraške bolnišnice, katerim se domači najlepše zahvaljujejo. Zahvala za pogrebni obred gre tudi gospodu župniku ter pevcem za odpete žalostinke.

Marko Kavtičnik

Četudi še zima, sonce greje, vabi vse,
in kranjske sivke po kapljice vzlete,
po svežem, ostrem zraku polete,
vrnejo se v panj, razen ene ...

Kaj je novega na trgih?

Bernarda Dretnik,
samostojna premoženjska svetovalka

Zopet smo priča znižanju cen s prodajo papirnatih kovin na eni strani, na drugi pa masovnim nakupom kovin fizičnih oseb in institucionalnih vlagateljev. Negotovost je velika na vseh področjih, po celem svetu, ne samo pri nas.

Področje denarja

V ZDA je samo v letošnjem letu šlo v stečaj več deset bank. Tudi naš finančni minister je na vprašanje, ali je možno, da gre tudi pri nas katera banka v stečaj, odgovoril, da so sedaj poleg NLB in NKBM najbolj v slabi koži Abanka, Factor banka in Probanka. Na vprašanje, če bodo kakšno manjšo pustili, da propade, je prepričan, da nihče od deponentov ne bo izgubil nič denarja. Načeloma se zelo redko dogaja, da se neka banka popolnoma zapre. Bolj običajno je, da se banka kam pripoji in se tako umakne s trga. Banka Slovenije je že poskušala prepričati druge banke, naj pripojijo Probanko, pa ji ni uspelo. Posameznih konkretnih primerov ne more komentirati.

Nemčija je dala predlog za reševanje bank, da se v vseh evropskih državah uvede krizni davek v višini 8 % na bančne račune ne glede na višino prihrankov! Pri tem predlogu ni meje, kot je bila pri Cipru, od 100.000 evrov naprej, ampak na vse vloge, tudi če je samo 100 evrov na računu. Prav tako so nemške banke predlagale, da se uvede negativna obrestna mera, kar z drugimi besedami pomeni, da varčevalec plača banki določen odstotek od zneska, ki ga ima na računu, zato ker ga pač ima na banki. Iz tega sledi, da tudi denar ni več 100 % varen na banki, poleg tega, da izgublja kupno moč zaradi inflacije.

Denar je tiskan z oznako, po kateri vemo, iz katere evropske države je. Večina Nemcev je pregledovala denar, bodisi pri dvigu z banke bodisi kot vračilo v trgovini. Če je bankovec izhajal npr. iz Grčije, je poprosil za zamenjavo. Vsak je že verjetno videl ali pa ima v lasti nov bankovec za 5 evrov. Zanimivo, da imajo novi 5-evrski bankovci, ki so v obtoku, enotne oznake Evrope in ne posamezne

države. Po novem denarja iz posameznih držav ni več, ampak je samo evropski. Ravno tako bodo počasi uvedli enotno evropsko obveznico, tako ne bo več mogoče izbirati, katero obveznico bo npr. kupila zavarovalnica ali pa pokojninska družba. Če boš kupil obveznico, boš dobil vse v paketu, kajti v zadnjih letih je bilo povpraševanje po nemških obveznicah, grške pa niso zanimale nikogar.

Področje kovin

S 1. 7. 2013 se je dvignila stopnja DDV z 20 na 22 %, kar velja tudi za srebro, platino, paladij ter ostale kovine. Cene so trenutno res nizke, kar je hkrati tudi izjemna priložnost za nakup. Cene seveda še lahko padejo, vendar se postavlja vprašanje, do kod in kako dolgo. Kar nekaj rudnikov je začasno ustavilo proizvodnjo, kajti stroški pridobivanja kovin so višji kot pa trenutne cene na borzi. Določeni rudniki še kopljejo, vendar nič ne prodajajo, ker imajo trenutno še dovolj gotovine na računih in čakajo na višjo ceno. Proizvodna cena rudnikov zlata se v večini giblje okoli 1.400 dolarjev za unčo, srebra pa 22 dolarjev za unčo. Zelo redki so rudniki, ki imajo nižje stroške proizvodnje. Pri zlatu je še možnost za manevriranja in špekulacije, vendar je pri srebru slika popolnoma drugačna. Industrija je zelo odvisna od srebra, ki ga ni na zalogi, za razliko od zlata. Industrija ne more brez srebra, kajti vsebuje ga preveč patentov, preveč delovnih mest je odvisnih od proizvodnje izdelkov, ki ga vsebujejo. Preprosto je tukaj preveč denarja v igri in cene se bodo morale dvigniti, sicer rudniki ne bodo proizvajali in prodajali. Po drugi strani pa nakupi fizičnih kovin po vsem svetu naraščajo. Kupujejo tako fizične osebe kot tudi razne banke, države. Na Kitajskem so samo gospodinje od gospodinjstkih

prihrankov v enem mesecu kupile 300 ton zlata. Po še dodatnem znižanju cen v juniju letos je na Kitajskem stalo v vrsti pred trgovinami plemenitih kovin več 1000 ljudi in čakalo na nakup. Ravno tako kupujejo Indijci, v Vietnamu morajo kupci plačevati še posebno dodatno premijo na zlato, kljub temu jih to ne odvrča od nakupa. Dokupujejo tudi ostale države, Rusija, Kitajska, Turčija, Kazahstan, Armenija ... O rekordni prodaji zlatnikov in srebrenikov poročajo tudi ameriške in avstralske kovnice. Tudi Nemci poročajo o rekordnih nakupih, podaljšujejo se dobavni roki kovin, ne samo v tujini, tudi pri nas!

Področje delnic in vzajemnih skladov Po lepi rasti v letošnjem letu so tudi tukaj zadnji dnevi korekcije. Pri določenih so večje, pri drugih manjše. Pred kratkim so v časopisih pisali, da se kitajsko gospodarstvo ohlaja, da ne bo doseglo za letos napovedanih 8 % rasti, ampak 7, 5 %. Razlika je samo 0, 5 %, in to na večletno rast po 7 % – 10 % rasti v zadnjih 10 letih! Res je, da ima tudi Kitajska v gospodarstvu probleme, vendar ne pozabimo, da imajo v svoji bilanci presežke, da tiho povečujejo zaloge zlata, da imajo cca 400 milijonov prebivalcev srednjega sloja, ki imajo denar in so željni produktov, potovanj, skratka standarda razvitih držav. Se je pa takšno pisanje odrazilo na vrednosti delnic in posledično točkah delniških vzajemnih skladov. Za dolgoročne mesečne vlagatelje so to samo priložnosti za poceni nakupe in s tem posledično večje dobičke v prihodnosti.

Priporočilo

Za mesečne vlagatelje so priložnosti za poceni nakupe, ravno tako za tiste, ki še niso vstopali na področje plemenitih kovin. Tisti, ki so vstopali pri višjih tečajih, lahko s trenutnimi dokupi popravijo vstopne tečaje, seveda če imajo možnost. Ne izključujem možnosti, da tečaji še padejo, vprašanje pa je, kako dolgo bo še možnost nakupov fizičnih palic. Dobava je iz prej navedenih razlogov vedno bolj omejena. V časopisih pišejo, da je zlata doba pri koncu. Ali je res, se vprašajmo sami. Ali se je tiskanje denarja ustavilo, ali rešujemo vedno manj bank, ali so izgube bank vedno nižje in njihovo poslovanje vedno boljše ter varnejše, ali brezposelnost pada, ali imamo nižje davke, nižje cene?

Novoselov "Vezela"

Marta Krejan

Sklop prireditev Slovenjgraško poletje letos že 18. poživilja življenje v našem mestu in v mestno jedro privablja ljubitelje kulture, ljudi, željne zabave, sprostitve in druženja. Eden od zelo odmevnih in obiskanih dogodkov je bil 27. junija 2013 zvečer na Trgu svobode v Slovenj Gradcu: premiera dokumentarnega filma Toma Novosela, mladega režiserja, ki nas je lani presenetil s celovečercem Tu se piše življenje. Letos je v treh dneh s pomočjo Miha Kolarja posnel dobrih

Moderator Dušan Stojanovič z režiserjem Tomom Novoselom pred premiero še o zadnjih podrobnostih

kontroverznega umetnika, kantavtorja, šansonjerja in glasbenika, ki ga občinstvo v zadnjem času najpogosteje povezuje z glasbenima zasedbama Franc'n'Roses in Matalaja. Dokumentarec se v dobrih petdesetih minutah sprehodi skozi življenje Franca Vezela, o njem spregovorijo njegovi svojci, prijatelji, soustvarjalci in znanci, v filmu pa Franc o sebi seveda spregovori tudi sam, se presunljivo lucidno zazre vase in iskreno sooči s samim seboj. Zgodba o človeku, ki je večji del svojega opusa ustvaril v ekstatičnem svetu fantazem, mnogokrat krepko podprtih s substancami in zaradi

tega (pre)večkrat nerazumljenih ali spregledanih, je številno občinstvo, ki se je udeležilo premiere, na subtilen, celo intimen način, popeljala skozi glasbenikovo življenje ter tako popolnoma uspela v cilju, ki si ga je zadal režiser Tomo Novosel: predstaviti Franca Vezela širši javnosti in predvsem dodatno opozoriti nanj. Direktor fotografije pri snemanju dokumentarca je bil Miha Kolar, ustvarjalski tandem Novosel-Kolar, ki se je prvič dokazal slovenski javnosti pri snemanju koroškega celovečerca Tu se piše življenje (2012), pa je z vloženim trudom in evidentno strokovnostjo ponovno prepričal publiko, da je kos vsakršnemu filmskemu izzivu."

„Želim si, da ne bi imel odnosa do cerkve ... Pa mi ne pustite.“

Franca Vezela, Tomo Novosel in Miha Kolar. Tomo: "To je moj zadnji poskus, da med vas spravim, tako rekoč "vržem" človeka, katerega potenciala večina ne prepozna ali pa ga enostavno noče. Svoje sem opravil, na vrsti ste vi ..."

petdeset minut dolg film o Zlatku Verzelaku, zdaj Francu Vezeli, ki ga bralci Viharnika kot pisca poznate že vrsto let. Vezela pa ni le pisec, je pesnik, glasbenik, zdravljen alkoholik, oče dveh otrok, prejemnik mnogih nagrad, anarhist, šansonjer ... in razočaran. Skoraj nad vsem. Ne vedno neupravičeno.

Dušan Stojanovič, moderator na prireditvi: "Dokumentarni film Vezela je v režiji Toma Novosela (Društvo eksperimentalnih umetnosti) predstavil življenjsko zgodbo Franca Vezela oziroma Zlatka Verzelaka,

Le kaj bo razkril dokumentarec?

Glej, še en človek!

Ecce quomodo moritur iustus – glejte, kako umira pravični

Franc Vezela

Pri semaforju.

Pri semaforju (se) dogaja ... Eni avtomobili stojijo in brnijo, onesnažujejo s hrupom in izpuhom. O tem je pisal že Šekspir: mnogo hrupa za prazen nič, drugi – vozijo!

Potem tisti, ki zdaj stojijo, zdaj vozijo, oni drugi pa stojijo.

Tako v nedogled. Se dogaja. Zgodi pa nič ...

Kako da ne!?

"Poglej! Človek!" vzklikne tip za volanom avta, ki čaka pred rdečo. Sovoznik, prijatelj, tesni sodelavec, kolega in družinski prijatelj – vse to – takoj popade: "Kje?"

"Ne vidiš?"

In kaže s prstom proti modelu, ki vehementno stopa s psom po zebri, medtem ko mu v obraz brije rdeč pešec na semaforju. Samo v XIV. diviziji so še tako stopali.

"Po čem pa sklepaš, da je človek?" Pubec je mlad.

"Po čem?! Človek božji, a ne vidiš? Ne vidiš, kaj počne? Stopa, ko je rdeča!"

"To ni nič. Zame je samo en prestopnik več ..."

„Misliš, da bova lahko še naprej prijatelja? Človek se od ljudi loči po razumu, volji, hoji, drži.“

"Kako ga izluščiš?"

"Saj ga ne. Sam se. Poglej one vole na pločniku – kako samo stojijo in gledajo! Avta pa nikjer nobenega ... Zategnjenci!"

"To niso voli – to so ovce!"

"No ... ne žali ovac! Ovca ne bo stala pred rdečo."

Preden se odpeljeta, reče prijatelj vzhičeno: "Glej! Še en človek!"

Voznik se namrdne: "Kakšno srečo imaš, pubec! Tako mlad, pa ti je že uspelo srečati dva človeka v enem dnevu! Mater! Glavo ti bom odprl! Kinetično energijo ti spijem ..."

"Bodi no človek!"

"No, pa ne."

Ko sta parkirala, je vrgel denar v avtomat. "Kakšen balzam za dušo in telo: takole plačati prostor! In čas!"

Gozdno-lesna veriga GG Slovenj Gradec

Trudimo se, da lesu, ki zraste pri nas, dodamo kar največjo vrednost, pri čemer zaposlujemo ljudi, ki živijo in delajo pri nas. Približno polovico hlodovine pridobimo iz državnih gozdov, vsaj še enkrat toliko pa je odkupimo od gozdnih posestnikov.

Prednosti, ki jih ima gozdni posestnik z oddajo svoje hlodovine GG Slovenj Gradec:

- odkup hlodovine smreke, jelke, macesna, bora in bukve po poštenu ceni in plačilo v 30 dneh
- odkup hlodovine vseh dolžin, debelin in kvalitete ter organiziran odvoz sortimentov
- odkup lesa na panju in organizirana sečnja ter spravilo lesa
- elektronski prevzem lesa na našem skladišču
- izdelava poročila o pavšalnem nadomestilu za prodajo okroglega lesa za preteklo leto
- bonusi za dobavo hlodovine

Kontaktne osebe za odkup:

Božo Vrhnjak, vodja odkupa, tel. 031 575 172; e-pošta bozo.vrhnjak@gg-sg.si

Robert Uršej, odkupovalec, tel. 051 606 872; e-pošta robert.ursej@gg-sg.si

Ivan Martini, odkupovalec, tel. 041 656 005

Prosimo, da z omenjenimi osebami navežete stik in radi se bodo oglasili pri vas in se z vami dogovorili o podrobnostih.

Z oddajo hlodovine GG-ju Slovenj Gradec boste naredili veliko koristnega zase in z zagotovitvijo zaposlitve tudi za našo skupnost.

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.**

cena za kos

11,00
EUR

25 olje H-XP

cena za kos

39,00
EUR

Veriga priklepna
PEWAG

cena za meter

3,48-3,78
EUR

Vrv jeklena HAASE
za vitla, 10,11mm

cena za kos

40,00
EUR

Zaščitna čelada
H- classic

cena za kos

199,00
EUR

Zaščitna čelada
PFANNER

cena za kos

25,00
EUR

Zaščitne rokavice
H-protivrezne

cena za kos

210,00
EUR

Letna jakna
PFANNER

cena za kos

238
EUR

Hlače protivrezne
PFANNER gladiator

cena za kos

45,00
EUR

Majica PFANNER

cena za kos

36,00
EUR

SUPER
CENA

lovska majica
RECINKO

cena za kos

42,00
EUR

Lovske hlače
RECINKO

cena za kos

80,00
EUR

Pohodne hlače
RECINKO

OPREMA ZA UREJANJE VRTA

cena za kos

521,00
EUR

NOVO!

Baterijska motorna žaga H-436 Li
čas obratovanja 35 min., teža 3,7 kg

cena za kos

539,00
EUR

NOVO!

3 baterijska motorna kosa H-536 LiL
čas obratovanja 60 minut teža 4,2 kg

cena za kos

299,00
EUR

NOVO!

Baterijske škarje za živo mejo 136 L1HD50
čas obratovanja 35 minut, teža 4,2 kg

cena za kos

599,00
EUR

Vrtna kosilnica H-LC56 B Honda GCV 160 OHC
teža 40 kg

cena za kos

499,00
EUR

Vrtna kosilnica H-R 52S B S 675
teža 45 kg

cena za kos

439,00
EUR

Motorna kosa H-327 LDX 0,9 k W
teža 5,1 kg

cena za kos

1499,00
EUR

Vrtni traktor H-CTH 126
6,4 kW, teža 190 kg

cena za kos

1499,00
EUR

Robotska kosilnica H-AM 305
do 500 m²

cena za kos

2199,00
EUR

Robotska kosilnica H-AM 220 AC
do 1800 m²